

Македонија нема цена
Револуција не се добива
со пари

Хибридна војна
Дестабилизацијата е во интерес
на сите, освен на Македонците

Оркестрирани шпекулации
за стабилноста на денарот
Девизи има, курсот е стабилен

Република

бр. 192, година V ■ петок, 6 мај 2016 година ■ цена: 50 денари

ОБЕДИНЕТИ ЗА ИСТА ЦЕЛ СОЈУЗ ЗА РАСПАД НА МАКЕДОНИЈА

Заев

Косиас

Вранишковски

Љамалари

Новиот Renault MEGANE

Пробуди ја страста!

Уникатно искуство за време на возењето создадено преку технолошка совршеност и одличен дизајн.

Потрошувачка при комбинирано возење: 3,3 – 6,0 l/100 km. Емисија на CO₂ 86-134 g/km. Степен на емисијата: EURO 6b. Емисија NOx: 0,0155 – 0,0536 g/km. Емисија на тврди честички: 0,00007 – 0,00142 g/km. Број на тврди честички (x10¹¹): 0,08 – 14,51. Јаглеродниот Диоксид (CO₂) е најзначајниот стакленички гас кој го предизвикува глобалното затоплување. Емисиите на овој загадувач на воздухот во сообраќајот значајно придонесуваат за намалување на квалитетот на воздухот. Особено придонесуваат за зголемување на концентрацијата на атмосферскиот озон, честичките PM₁₀ и PM_{2,5} и азотните оксиди.

Закажете тест возење на: info@renault.mk

ВОВЕД

Револуција со пари не се добива

6

НАСТАН НА НЕДЕЛАТА

Македонија во „Топ 5“ земји со најголем пораст во Европа

7

АНАЛИЗА

Тајниот рецепт на Заев: како да станете магнет за расколници и за непријатели на Македонија?

15

ЛИЧНОСТ НА НЕДЕЛАТА

Владика Пимен

18

АКТУЕЛНО

Како Трамп ја победи елитата?

24

СВЕТ

Насилни првوماјски протести во Сиетл, Париз и во Истанбул

26

ЗДРАВЈЕ

Д-р Лидија Паланова, специјалист по интерна медицина – кардиолог

32

КУЛТУРА

Годинашното издание на МОВ со програма за сите вкусови и генерации

40

СПОРТ

Дејан Јовановски, директор на државното средно училиште Спортска академија

54

Колумна

8

Сојуз за распад на Македонија

11

Анализа

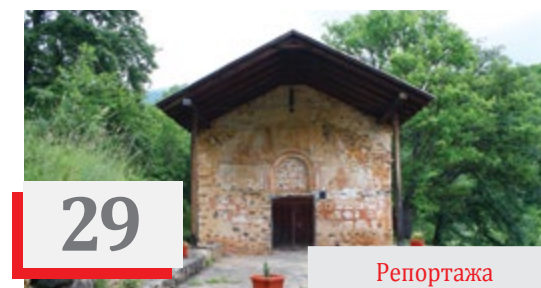
Дестабилизацијата во интерес на сите освен на Македонците

Економија

20

Оркестрирани шпекулации за стабилноста на денарот

29

Репортажа

Црквата во Курбино во чест на свети Георгиј - небесниот клучар

ДНИД Прва Република ДООЕЛ Скопје

бул. Илинден бр. 9
1000 Скопје
republika@republika.mk
contact@republika.mk
sport@republika.mk

Директор: **Доне Донеvски**

Маркетинг:
Стојан Георгиеvски,
Габриела Мирчески
тел. 02 / 32 99 999
факс. 02 / 32 99 998

Издавач / редакција: **ДНИД Прва Република ДООЕЛ Скопје**
бул. Илинден бр. 9, 1000 Скопје

ж-ска: 500-0000007811-68
депонент банка: Стопанска Банка АД Битола

Претплата: тел. 02/3089-306

www.republika.mk ■ facebook.com/nedelnikrepublika

Главен и одговорен уредник: **Ненад Мирчески**
Заменик главен и одговорен уредник: **Билјана Зафорова**
Редакција и соработници:

Александра Мазнева - Бундалевска, Невена Поповска,
Марина Костовска, Наум Стоилковски,
Александрија Стевковска, Бојан Момировски

Колумнисти: **Горан Момировски, Љупчо Цветановски**
Соработници: **Никола Петковски, Димитар Љоровски Вамваковски**
Лектори: **Анета Љубеvски, Тања Стевановска**

Фотографија: **Александар Ивановски**

Графички дизајн: **Никса Георгиеvски, Билјана Неделковска**

Печати: **Графички Центар Скопје, ул. Скупи 6.6.**

Испечатени примероци: **4.000**

Датум на печатење: **5 мај 2016**

ФОТО НА НЕДЕЛАТА

7374 ГИТАРИ ВО
ЧЕСТ НА ЏИМИ
ХЕНДРИКС

МАКЕДОНИЈА НЕМА ЦЕНА

Револуција не се добива со пари

Ненад Мирчевски | главен и одговорен уредник

Самиот збор „револуција“ подразбира коренит пресврт во општеството, кој најчесто е проследен со насилства. Судејќи по начинот на кој Заев и чадорот се обидуваат да ја сменат власта, „шарената револуција“ во овој дел целосно го оправдува името. Истите тие револуции најчесто со себе носат големи промени во структурата на моќта кои резултираат со ново институционално насилство преку чистики на неистомисленици. Начинот на однесување на министрите од СДСМ, но и заканите на Заев, кој се фалеше дека ќе јаде живи луѓе, покажуваат дека сценариото за насилно менување на власта ја предвидува и оваа револуционерна фаза. Сепак, вистинските револуции освен насилството, во себе носат идеја, имаат силни слогани и маркантни водачи кои остануваат запаметени уште долго време по завршувањето на револуцијата. Во овој дел домашните револуционери целосно потфрлаат. Наместо по идеите и по водачот, ќе останат запаметени по апсурдите за кои може да се пишува до недоглед, но ќе издвојам само неколку:

1 Секоја вистинска револуција има свој водач – лик кој е олицетворение на граѓанскиот протест. Тој е почитуван и возвишуван од револуционерите, т.е. од народот, токму поради неговите атрибути на честот и храброст. Кај нас, самите револуционери се срамаат да се идентификуваат со ликот на двапати помилуваниот Зоран Заев, па затоа како организатор се јавува непостојната „Протестирам“, а демонстрантите на улица наместо својот водач, креваат чадори. Сите се свесни дека Заев ни приближно нема капацитет да води држава и дека СДСМ со ова раководство е целосно неспособен да спроведе какви било реформи со кои би ја подобриле ситуацијата во судството, во медиумите, во јавната администрација, а уште по-

малку во економијата... Затоа и лидерот на опозицијата се плаши да истапи како водач на револуцијата. Свесен е дека во моментот кога ќе се произнесе како водач, зад него ќе останат само неспособното раководство на СДСМ и платениците на Сорос (сè додека добро ги плаќаат).

2 Револуционерите без водач, „спонтано“ скандираат „Нема правда, нема мир“, алудирајќи дека се борат за правда за секој. Но и правдата што ја бараат е со голем фелер. Барањето истрага и докажување на вина за лица од власта е прифатливо без поговор, но да протестираш против селективна правда, а истовремено да молчиш пред куп докази против Заев и против Верушевски, е глупаво, лицемерно и неправедно. Тоа што уште повеќе ме зачудува е зошто на тие слободоумни не им текнува да побараат малку правда и за себе? Не слушнав дека бараат одговор од СЈО дали и тие самите биле прислушувани? Бараат ли одговор од Катица и од Заев каде се уште 500.000 разговори? Бараат ли од специјалната одговор дали извршила претрес кај Заев и кај неговите соработници? Бараат ли воопшто правда за обичните граѓани – за оние уценуваните со нелегално прислушуванието разговори од криминалните структури блиски на Заев?

3 Револуционерите бараат оставки и крај на владеењето на оваа власт, но за жива глава не прифаќаат избори. Тврдат дека со државата владее режим, но не им пречи да продолжат да живеат под такви услови. Уште повеќе, одложувањето на изборите на 5 јуни се подготвени да го слават како голема победа на револуцијата! За некој еднадвор е апсурдно, но за сите нас тука многу логично. Образложението е едноставно – целата опозиција е свесна дека реалната поддршка кај народот е на ужасно ниско ниво и дека на следните

избори ќе го доживеат убедливо најголемиот изборен пораз. Кога и да се одржат. Вистинската борба на револуционерите се сведува на обезбедување власт за СДСМ преку заобикојување на народната волја.

4 Ако се противат на селективна правда и во исто време ја поддржуваат, ако во исто време бараат промена на власта и се против избори, ако бараат департизација на администрацијата, а не се противат на полнењето на министерствата со опозициски партиски војници, ако го убедуваат народот дека ќе биде подобро, а не кажуваат како, не е ни чудно што народот сè помалку им верува и сè повеќе е убеден дека револуцијата е безидејна како и самата опозиција. Најмените платеници од странство не им помогнаа многу во освестувањето на народот, ниту, пак, успеаја да ја разбудат креативноста на опозицијата за да подготви некаква изборна програма. Единствено уникатно обележје на „шарените револуционери“ е колективниот велигденски распуст.

5 Покрај сето горенаведено, за успех на една револуција пресудна е поддршката од народот. Ниту една амбасада, ниту еден дипломат, ниту една разузнавачка служба, ниту еден странски или домашен шпион не може да спроведе сценарио за насилно уривање на власта без поддршка од маса народ. Токму тоа за чадорот и за опозицијата е невозможна мисија. И тоа опасно ги фрустрира. А причината зошто никогаш нема да ја добијат наклонетоста на граѓаните, е едноставна. Македонскиот народ секогаш тежнеел сам да се избори за своите права затоа што пријателската помош секогаш скапо го чинела. Така да, колку и пари да се фрлат од надвор за оваа шарена револуција, кај народот нема да пројде затоа што Македонија нема цена.

МАКЕДОНИЈА ВО „ТОП 5“ ЗЕМЈИ СО НАЈГОЛЕМ ПОРАСТ ВО ЕВРОПА

И покрај тешката политичка криза, предвидувањата на Европската комисија се дека оваа и следната година Македонија ќе биде меѓу петте земји во Европа со најголем економски пораст. Според прогнозите, домашниот бруто-производ (БДП) ќе има пораст од 3,5 проценти, а се очекува подобри да бидат единствено Ирска со 4,9 проценти пораст на БДП, Романија со 4,2 проценти, Малта со 4,1 процент и Полска со 4,2 проценти. Сепак, неформалната влада на ЕУ во однос на македонската економија предупредува дека „инвестициските можности се, сепак, предмет на значаен ризик што произлегува од одложената примена на јавните инфраструктурни проекти и од продолжувањето на политичката несигурност“.

Економската прогноза, исто така, предвидува продолжување на намалувањето на невработеноста во Македонија која годинава се очекува да падне на 24,7 проценти, со што ќе се изедначи со Грција, а до година ќе достигне историски 23,5 проценти.

Во продолжение, Брисел наведува дека „порастот на вработеноста во Македонија

продолжува, а инфлацијата е поставена да остане ниска“. Притоа, се образложува дека порастот на вработеноста се забрзал во 2015 година со отворање нови работни места што претставува зголемување од 2,3 проценти на годишно ниво. Голем дел од овој пораст, според Комисијата, се одвива во производствениот сектор на странските директни инвестиции, а како резултат на владините програми за субвенции за вработување.

Европската комисија, исто така, наведува дека „економската експанзија во Македонија го забрза темпото во 2015 година, со поддршка на домашната потрошувачка, извозот и значителниот јавен стимул“. Неформалната Влада на ЕУ посочува дека „изгледите остануваат оптимистички, со тоа што домашната побарувачка станува единствен двигател на порастот во иднина, но негативните ризици се зголемија“.

light+building
Frankfurt am Main
13. – 18. 3. 2016
Full Range Industrial Lighting Solutions

LPS
LIGHT POWER SOLUTIONS

info@lps.mk | www.lps.mk
+389 2 313 11 13

impuls **Ecolight**
www.i-impuls.com.mk www.ecolight.lt

Quehenberger | Drexelmaier | Alkaloid
Granit | KAM | Tinex | Blizoo

СОЈУЗ ЗА РАСПАД НА МАКЕДОНИЈА

Покрај двете главни сили, кои со мали паузи веќе пет години водат битка за доверба кај измачените македонски граѓани на маргините на последната македонска политичка криза, сè посилен се одредени групи, кои како хиени, чекаат да дојдат до својот плен. Дел од овие групи се надеваат на целосно разјадување на македонскиот безбедносен систем по што ќе можат полесно да ги спроведат своите планови поврзани со иднината на Македонија. Дел од нив очекуваат да се создаде можност за целосно редефинирање на системот на вредности на морални правила по кој ќе можат јавно да промовираат сдандарди кои досега беа невообичаени вредности. Некои од нив сметаат дека нивната шанса да дојдат до општествено влијание е доколку евентуалните промени во државата доведат до ревизија на историјата, а некои, пак, кризата ја користат за да најдат оправдување за своите антинационални дејанија

...
Прашањата за името, за македонската националност, за правата на Албанците, за решавањето на спорот СПЦ - МПЦ, за територијалниот спор на косовската граница, се одлични причини сите македонски соседи да навиваат, а некои од нив директно да работат на целосно нарушување на стабилноста на Македонија

Најопасна од сите групи кои активно работат или подзаскриени чекаат на уште подлабок судир се неколку вооружени групи, кои според дел од медиумите се присутни на Косово, и имаат цел да ги одмаздат своите загинати или заробени другари во кумановските настани. Овие луѓе кои соработувале уште од деведесеттите години на минатиот век и дале „беса“ дека ќе ги одмаздат своите паднати другари им се познати на македонските безбедносни служби. Нивните бази на границата меѓу Македонија и Косово се точно познати, како што точно се познати сите членови и јатаци на овие вооружени групи. За нивните активности и планови знаат и странските разузнавачки служби присутни на Косово и во регионот, а не се исклучува ниту можноста во нивните редови да има и уфрлени агенти на ма-

кедонските и на странските служби кои се обидуваат да ги спречат во нивните намери. Она што борбата против овие луѓе ја прави исклучително тешка е тоа што доколку тие, или некој од нив, не е на меѓународна или на домашна потерница, тие слободно, само со лична карта, можат да влегуваат во Македонија преку регуларни гранични премини. Оние што не се евидентирани како сторители на кривични дела во земјата или што не ги бара Интерпол е особено тешко да се следат. Македонија, слично и на моќната Германија, нема капацитети да ги следи сите потенцијални извршители на кривични дела и тие, во услови кога во земјата сè уште има десетици илјади неевидентирани оружја, имаат добра шанса да ги спроведат своите замисли, кои, сигурно, не се позитивни за Македонија.

што најголем дел од нив се дел од регуларните исламски верски институции, а имаат и регионална поддршка како и пристап до огромни парични фондови кои ги користат, пред сè, за регрутирање на борци за воени единици во Сирија и во Ирак.

СОСЕДНИ ДРЖАВИ

Оние што темелно ги следат безбедносните состојби во регионот знаат дека соседните земји ја следат Македонија од аспект на разузнавачки информации и операции, пред сè преку своите воени служби. Се разбира, во земјата се присутни и припадници на полициските контраразузнавачки служби кои најчесто користат дипломатско-економски статус, но главните цели се остваруваат преку воено-разузнавачките служби на Грција, Бугарија, Србија, Албанија, а од пред две години и од единиците за ваква намена во рамки на Косовскиот заштитен корпус. Овде е важно да се напомене дека користењето на воени разузнавачки капацитети во Македонија не е прашање на случајност, туку испраќање на

порака дека централната балканска држава се гледа како територија во која сè уште е можен воен судир. Политичката криза што може многу лесно да се претвори во безбедносна, е од најголем интерес за најмалку две од соседните држави, затоа што остварувањето на нивните цели е многу поедноставно ако во Македонија не функционираат институциите, особено безбедносните. Прашањата за името, за македонската националност, за правата на Албанците, за решавањето на спорот СПЦ - МПЦ, за територијалниот спор на косовската граница, се одлични причини сите македонски соседи да навиваат, а некои од нив директно да работат на целосно нарушување на стабилноста на Македонија.

ВРАНИШКОВСКИ И „ПРЕВРЕДУВАЊЕ НА ВРЕДНОСТИТЕ“

Еден од оние самонаречени фактори што се обидуваат да ја искористат политичката криза е некогашниот владика на МПЦ, Јован Вранишковски,

кој мисли дека вмешување на политиката во религиските проблеми може да го донесе во позицијата што ја посакува. Српскиот егзарх се јави на Велигден да ни каже дека е дојдено време за „превреднување на вредностите“ односно дека

Македонците конечно треба да сфатат дека треба да се откажат од МПЦ - ОА и да се свртат кон неговата ПОА.

Вранишковски, со манир на балкански политичар, се обиде да се фати на ороото на кое никој не го поканил и како ороводец да ги однесе сите играорци во својата црква. Тој во своето Велигденското послание до полнотата на Православната охридска архиепископија пресмета дека протестите што ѝ се случуваат на земјата се негово дело, односно дека тие се резултат на неговите жртви. „Еве што донесе нашата упорност и доследност. Донесе превреднување на вредностите. И тоа веќе никој не ќе може да го запре“, смета српскиот егзарх кој во политичкиот хаос бара целосна ревизија на лажните комунистички вредности, односно бара поништување на МПЦ - ОА и негово устоличување на чело на македонската црква. Бездруго, српскиот егзарх кој влезе во канонско единство со целата православна заедница во која нема место и за неговиот народ, има право да се обиде да се наметне кај народот кој во многу наврати досега го отфрли. Она што нема право, е да внесува верски призив на политичката криза во обид да освои ситни поени за себе и за своите следбеници. Освен што тоа не е морално за црковен великодостојник за каков што се прикажува, со тоа тој дава можност и други верски фактори, некои од нив со радикални ставови за соживотот, да се обидат да го сторат истото.

На и онака истоштената земја во моментот најмалку ѝ треба поклоник на српските хегемонистички стратегии кон Македонија да ѝ кажува како треба да се однесува во криза. И конечно, тој мора да сфати дека без разлика како ќе заврши ова премрежје, тој нема иднина како сериозен црковен фактор. ■ Г.М.

И ИСЛАМСКИ РАДИКАЛИ НА ГОТОВС

Другата опасна група луѓе што чекаат разврска на македонската криза со надеж дека таа ќе ескалира, се припадници на неколкуте радикални исламистички групации што се активни во Македонија и во регионот. Иако и сегашната криза е добра почва за

нивните активности кои вклучуваат агитација, регрутирање и испраќање на доброволци на фронтите во Сирија и во Ирак, за нив идеална состојба би била ангажман до изнемоштеност на македонските безбедносни сили и создавање на вакуум во кој тие непречено би оперирале. Предноста на припадниците на овие радикални структури е во тоа

Обојте повеќе.

Семејството JUPOL денес има голем број на производи, за сите желби и потреби на корисниците. Сите бои од семејството JUPOL се на водена основа, не штетни по здравјето и околината, едноставни се за употреба и одржување. Се гордеат со бројните признанија од потрошувачите и стручната јавност: Trusted Brand, Производ на годината 2014 и Best Buy Award.

тел. 02/ 2464 -902
e-mail: vel.office@t-home.mk

www.velkoski.mk

ХИБРИДНА ВОЈНА

ДЕСТАБИЛИЗАЦИЈАТА

Е ВО ИНТЕРЕС НА СИТЕ, ОСВЕН НА МАКЕДОНЦИТЕ

Македонската политичка криза ги отвори можностите тука да се испорачуваат политички барања на различни групи - странски анархисти, албански екстремисти, криминални групи од Косово, српски „професионални“ демонстранти. И сите најдоа свој фокус во оваа криза

Пишува | Наум Сџиловски

Додека СДСМ преку учество во власта го разорува безбедносниот систем однатре, на површина испливаа и договорите на Зоран Заев со радикалните структури во албанскиот блок за меѓусебна поддршка. Додека на една страна се продаваат термините „слобода и демократија“ од другата се игра на „редефинирање и федерализација“. Оваа широка лепеза е врзано ткиво на таканаречената шарена револуција зад која се кријат сечиите интереси, освен интересите на македонскиот народ, кој бара крај на кризата и нормално функционирање на државата.

Под чадорот на Заев и на Верушевски веќе втора година секој ја гледа

својата можност за наметнување политички барања. Во оваа „хибридна војна“, Беса и албанската дијаспора од Македонија во најмала рака гледаат можност за повторување на сценариото од 2001 година.

Сето тоа не може да се изостави од пошироката слика, што се случува на границите, кој и што си „игра“ во Косово, зошто и натаму „Идомени“ постои како „нелегален камп“ во Грција.

Наспроти Велигден, лидерот на ГРОМ Стевчо Јакимовски, го повика Оливер Спасовски - техничкиот министер - да признае за групата од 40 терористи што навлегла од Косово.

- Обидите за демократско уривање на демократски избраната власт преку протести и исценирани борци за демократија не успеаја. Втората варијанта е обид за дестабилизација преку вметнување терористи од Косово, кои потоа ќе сменат облик во борци за човекови права. Во план е во дестабилизацијата на Македонија да се вклучат и бегалците од Грција, кои чекаат на границата со Македонија - објаснува Јакимовски, кој додава дека УБК одлично ја сработува задачата, но изостанува решителен одговор за неутрализација на групите што навлегуваат.

Четириесетте лица што ги наведува Јакимовски навлегоа од територијата на Косово во Македонија пред неполн месец. За потсетување, тоа се случувало во моменти на големата акција што потоа Спасовски ја опиша дека била преземена за - група емигранти. Но овие „емигранти“ иако немале униформи, сепак имале оружје и пукале врз специјалните сили, по што непречено се вратиле на Косово.

- Тогаш настанува парализирање на МВР од страна на министерот од СДСМ, Оливер Спасовски - додава Јакимовски, кој прави споредба со решителниот одговор во кумановско Диво Насеље пред една година.

Многу интересно е што во граничната зона на југ сè уште постои огромен „див“ камп на емигранти, каде што дејствуваат странци што ги организираат нелегалните упади на македонска територија. Се делат летоци, се обучуваат емигрантите како да дејствуваат на неколку места одеднаш со одвлекување на вниманието, дури и беше извршен упад на стотина емигранти, што заврши трагично во Сува Река. Дел од тие странски „граѓански активисти“, потоа беа уловени во насилиствата организирани од Сорос и од КАНВАС против македонската полиција. Целта е јасна - предизвикување судир со полицијата.

Токму тоа е таа резервна варијанта за која говори Јакимовски, за вклучувањето на емигрантите во дестабилизацијата на државата.

Во меѓувреме, секојдневно безбедносниот систем и полицијата во Македонија се изложуваат

ни на притисоци на работното место - прво преку партизација, која СДСМ и Оливер Спасовски ја спроведуваат во МВР, а потоа со изложување на непотребно трошење, малтретирање и на понижување при задачите за обезбедување поголеми насилства за време на хулиганските протести што ги спроведуваат, повторно, СДСМ и генералниот партиски секретар Оливер Спасовски, со помош на „увезените“ хулигани од Србија и од Грција, обучените групи на КАНВАС од Македонија преку мрежата на Сорос, но и странците што се борат да биде пуштен емигрантскиот бран без пречки.

Македонската политичка криза ги отвори можностите тука да се испорачуваат политички барања на различни групи, од странски анархисти, албански екстремисти, криминални групи од Косово, српски „професионални“ демонстранти, па и радикалните „спијачи“ од ИСИС.

9 мај

Поранешни борци на УЧК и „одметнатите“ од ДПА најавија протест за 9 мај. Затскриени зад „протест за состојбата во Македонија и аболицијата од Иванов“, всушност се крие протестен марш на денот на акцијата во Диво Насеље.

За потсетување, македонските специјалци оставија осуммина од своите колеги во таа битка за неутрализирање и за елиминирање на терористичката група, која, според тие од нив што се предадоа, целеле кон државни и цивилни цели кон средината на месецот.

Овој марш на годишнината сега се организира во моменти кога се знае дека вооружени групи постојано планираат ослободување на заробените искористувајќи ги кризата и девастирањето на институциите. Дел од нив се од Косово, кои планираат напади врз конвојот додека се оди кон судниците, но не изостануваат и други акции,

како собирање парични донации, кои достигнуаат и до еден милион евра, за подмитување во судската или полициската власт, или за каква било друга намена со која би можело да се издејствува нивно ослободување.

Кога веќе се споменува тој 9 мај, мора да се посочи и насилството на кое полицијата беше изложена во предвечерјето на акцијата. Истата групација на СДСМ, засилена со тие што сега ќе маршираат на 9 мај, потоа се собра во организација на Сорос на заеднички митинг на кој беа истакнати и симболите на УЧК, на Голема Албанија, секако симболите на САД, а на кој говореше дури и поранешниот бугарски премиер Сергеј Станишев, кој е познат по тоа што не ги признава македонскиот нација и култура.

Уште повеќе, по тој крвав 9 мај, Заев и сега министерот Спасовски, следниот ден заминаа на фотографирање во Диво Насеље. Повредените полицајци и семејствата на загинатите полицајци сè уште не се удостоени од нив. За возврат, и двајцата ги менуваа изјавите неколку пати, од тоа дека акцијата е „диригирана од власта“, до „соочување со позната и опасна терористичка група“.

Ако состојбата во Македонија е со лабава коалициска власт, политичка криза предизвикана од прислушувањето и политички барања на радикални албански групи, не е поинаку ни во регионот.

На критичната маса на партнерите на Заев во секој момент може да им се приклучат и косовските групи, кои веќе пуштаат видеопораки за подготвеност за борба. Косовскиот обид да се расчисти со злосторствата и со криминалот загрозува околу 500 лица, меѓу кои и високи функционери во УЧК. За да избегнат апсење, тие во секој момент се подготвени да предизвикаат нова криза, или да одиграат во нечие сценарио што би им обезбедило излез. Токму во таа насока се и информациите, но и дезинформациите за различни евентуални навлезени вооружени групи во земјава. Во заднина, како посебен фактор на ризик се „спијачите“, односно радикалните исламски борци од судирите на Блискиот Исток, кои се вратени во Македонија и во регионот.

Во меѓувреме, „шарениот“ состав на борците на КАНВАС и на Сорос планираат „земање“ институции со блокирање на нивната работа, да не дозволуваат влез или излез на администрацијата. Односно, повторно трошење и дефокусирање на полицијата во режија на техничкиот министер за полицијата!?

За минатиот број на „Република“ заменик-министерот Митко Чавков и првиот човек на УБК Љубчо Андоновски уверуваа дека државата нема да дозволи „украинско сценарио“, односно сценарио на крваво обоена револуција, колку „чадорот“ и да ја претставува како „шарена“. Многу важен момент во таа насока игра и желбата и свеста на огромното мнозинство од граѓаните што не го прифаќаат насилството како опција за решавање на кризата.

Доколку, пак, политичката криза се насочи кон барање решение и се фокусира кон избори, тогаш ќе се стеснат рамките за дејствување на разните групи, а и безбедносните сили ќе може да се фокусираат на својата основна задача.

И токму поради тоа што го чувствуваат тој момент, граѓаните на Македонија ја даваат и големата поддршка за ГДОМ, кое се јави како контратежа на „шарената револуција“. Граѓанското движење ја добива поддршката со повиците и кон политичките фактори во земјата, но и кон надвор, дека единствени прифатливи решенија на политичката криза се демократските решенија, пред сè, избори. И тоа што поскоро. ■

Адреса: ул. Костурски Херои бр. 38, кат 2, лок. 1, 1000 Скопје
тел: +389 2 2720 411 +389 2 2775 311 || факс: +389 2 2720 411
е-маил: info@transmet.com.mk || www.transmet.com.mk

Ние го обновуваме
миналото...

Ние ја градиме
иднината...

www.transmet.com.mk

АНАЛИЗА

АНТИНАЦИОНАЛНО ОБЕДИНУВАЊЕ ВО ШАРЕНАТА „КАУЗА“

ТАЈНИОТ РЕЦЕПТ НА ЗАЕВ: КАКО ДА СТАНЕТЕ МАГНЕТ ЗА РАСКОЛНИЦИ И ЗА НЕПРИЈАТЕЛИ НА МАКЕДОНИЈА?

На Заевата шарена „револуција“ со брзина на светлината ѝ се приклучија еден куп шарени антинационални ликови. Ги обедини и им се најде како „кец на десетка“ за да ги извади од заборавот на времето во кој полека, но сигурно тонеа. Бизарно или не, но од подрумите и гнилежот ги спаси и извади токму „револуцијата“ што ја уништува државата. Така, повампирили, заборавените ликови од минатото набрзина се најдоа на иста бранова должина со своите пандани од сегашноста. Или, можеби, сите тие реагираат на истата фреквенција од далечинското на чадорот?

Пишува | Љубчо Цвеџановски

Во кус период, куп антимакедонски ликови се обединија околу ликот и делото на социјалдемократскиот лидер. Самонаречениот спасител од Муртино успеа набрзина да собере на едно место десетици извикани и добро познати идолопоклоници и почитувачи на своето дело. За негова жал, сите на истата таа јавност ѝ се познати по ред антинационални дејства, благ збор за нивните активности со кои ја негираа нацијата, црквата и самобитноста на државата.

Едноставно кажано, сите во него видаа перфектен месија, лик што отвори широк дијапазон можности за отелотворување на нивните антимакедонски визии. Не бадијала, на неговата шарена „револуција“ со брзина на светлината ѝ се приклучија еден куп шарени антинационални ликови. Им се најде како „кец на десетка“ за да ги извади од забо-

равот на времето во кој полека, но сигурно тонеа. Бизарно или не, но од подрумите и гнилежот ги спаси и ги извади токму „револуцијата“ што ја уништува државата. Така, тазе повампирили, заборавените ликови од минатото набрзина се најдоа на иста бранова должина со своите пандани од сегашноста, кои со сета сила итаат кон нивната судбина.

Спротивностите се привлекуваат само во љубовта, а реалноста вели дека и таквата трае кусо. Во политиката, пак, историјата покажала дека секогаш се привлекуваат сличностите, т.е. идеологиите со иста цел и задача. Во нашиот случај на шарена квазиидеологија, пак, сите тие што ѝ мислат лошо на Македонија, која за голем дел од нив не е ни Македонија. Тие теледирижирани од различни центри, но, очигледно, со иста фреквенција на делечинскиот управувач, се најдоа на свое. Кој за враќање на власт, кој за разнебитување на националното ткиво, кој против црквата,

СТАНКОВСКИ: ОБЕДИНУВАЊЕ ВРЗ ПЛАТФОРМА НА ЗЛОБА И НА ДЕСТРУКЦИЈА

Тоа е едноставен и спонтан пример за обединување од интерес, вели уметникот и колумнист Ацо Станковски, според кој во овој случај најразлични карактери се собираат и обединуваат врз една заедничка платформа, а тоа е злобата и деструкцијата што ја негуваат во себе со цел да ги остварат своите непринципиелни амбиции.

СТАНКОВСКИ: Така, предводникот на македонските Шатро-комунисти се обединува со разни профили – расчинет владика, албански терористи, псевдоинтелектуалци, поранешни политичари-министри и секакви други чудовишта спонзорирани од најцрните организации како што се тајните служби на чадорцијата или плутократот Сорос – инвеститор во военно-индустрискиот комплекс, во проекти со ГМО и во други криминални дејства, чиешто структури ги знае само господ, а кои се дизајнирани од нечастивиот.

Истите овие несреќници здружени во шарениот циркус на омразата, за да ја остварат својата цел, се способни да ги лиферираат и најсветите принципи на животот и на свесноста за да ги компензираат своите фрустрации, кои, едноставно, се неизлечиви. И сето ова би било трагично, да не е комично, а, всушност, е гротескно. Од сето ова што се случува, македонскиот народ со сите свои дребности и доблести добива на увид цела една галерија монструозни ликови, предавници и квинслинзи, алчници и гадови, суштества што како да се загубени во сложени и кофликтни состојби на современото, сатанисти што му ја продадоа душата на ѓаволот за грст долари и за мало медиумско внимание.

Но целиот нивни демонски бунт во која учествуваат тие самите и не е најстрашното нешто. Најодвратното што го прават во нивната деструкција е врбувањето и регрутирање во аморалната алијанса на младите луѓе и на тинејџерите, кои се сè уште наивни и несвесни за целата комплексност на политичките процеси и ова никогаш нема да им биде простено. Нивното немање совест да ги туркаат своите чеда напред, во првите редови како жив штит или како можни жртви на нивните безумни амбиции. Инаку, сето ова групирање е осудено на пропаст затоа што македонскиот народ е умен, чесен и достоинствен.

друг против државата, трет против сè што е наведено. Многу различни мотиви и поинакви цели, но сите обединети во едно – во остварувањето на примарната цел, каква и да е, ги спречува истиот проблем: унитарна, единствена и сплотена држава Македонија и народ. Сите би биле многу поблиску до целта кога таа не би постоела, а барем неколку чекори напред би ги довела нејзината дестабилизација со каква и да е криза. Овде доаѓа и обединувачкиот момент, овозможен токму од ликот што паралелно работи на сите антинационални полиња. Противниците на државата и сè во неа не би можеле ниту да посакаат подобар соиграч. Не бадијала, како магнет ги привлече и обедини сите негаторски ликови...

СДСМ ЧЕКА НА КАРАКАЧАНОВ И НА КАМЕНОС?!

Човекот, едноставно, го „бива“ за сè, па така едновременно склопува „договори“ за федерализација со албанската дијаспора и малите партии затоа што големите го познаваат и однапред знаат дека е пропаднат договор. Симултано, тој истиот, станува најомилен лик и месија кај просрпските негатори на Македонската православна црква, а нескриената љубов од страна на јужниот сосед беше изразувана со години наназад поради самопрокламираната агилност и приспособливост за виткање и потребно изменување на „рбетниот столб, кој тој милува да го нарекува „кичма“.

Во една недела своите симпатии, не можејќи веќе да ги кријат од јавноста, ги споделија Јован Вранишковски од ПОА и двоецот Биљал Касами од БЕСА и Муса Љамалари од БЕСА и албанската дијаспора. Залудни беа

напорите на Заевите професионални медиуми да го „исперат“ кажаното од Касами и Љамалари, како и на првонаведениот, кој со сите сили се обидуваше да докаже дека „редефинирањето на Македонија“ не значело федерализација. И додека Заев, според зборовите на Касами, „само“ ја редефинираше Македонија, на астал го обезличи сето тоа за што 75 бранители загинаа во 2001 година, меѓу нив и десетици цивилни жртви и киднапирани. За илјадниците жртви во НОБ и минатото и да не зборуваме. Сето тоа за бедна поддршка на одложување избори и уште победна шанса за пусто враќање на власт.

Зачудува само еден факт – каде во искажувањето на својата поддршка во моментот се Красимир Каракачанов и Андонис Самарас, двајцата ултраантимакедонски лидери од соседството?

Реално, и овие извикани и познати соседи би требало да бидат одушевени од работата што секојдневно им ја вршат опозицискиот лидер и јуришниците од шарената „револуција“. Можете само да го замислите кефот и нивните насмеани лица кога гледаат како Македонците, кои тие не ги признаваат, со шарен поликолор ја бојосуваат и негираат сопствената историја, на чиешто непризнавање наведените протагонисти потрошија голем дел од својот живот и на чиешто основи изградија кариера. Колку Каракачанов и цело ВМРО-БНД ликувале на бојосувањето на Цар Самуил или Самарас и сите грчки националисти на бојосувањето на воините и на лавовите на Александар? Штета за сеирциите од соседството што самиот споменик на војсководецот им беше превисоко за да го достигнат со кондомите и со балоните со боја, нели... Или, сепак, Самарас би бил премногу „мека“ и образувана опција, велат познавачите. Поверојатно, кај јужниот сосед најголемите симпатии СДСМ и шарената „револуција“ ги освоија кај неонацистите од Златна зора. Можеби и учествуваат во докажаното рапидно зголемување

на нивното членство и рејтинг во Грција? Се чека ли на мил збор до Заев од лидерот и основач на Хриси авги, Никос Михалоликос, или, во најмала рака, утешно би било да дојде и од Независните Грци на Панос Каменос. А има и зошто...

КОЈ Е ТАЈНИОТ РЕЦЕПТ НА ЗАЕВ?

Минатата недела, расколникот Вранишковски ги благословуваше Заев и шарените „револуционери“, а тие со ниту еден збор не го одбија благословот од човекот за кого МПЦ-ОА е „комунистичка творба“ создадена за оддржување на приказката за „измислената“ македонска нација. Од една страна, можеби и зачудува парадоксалната симпатија на Вранишковски кон наследниците на комунистите и нивниот имот во државата врз кои тој ја базира својата антинационална теорија, но, поверојатно, истиот тој Зоран, кој стана Јован, игра на познатата карта на нивната превртливост. Логиката е едноставна, ако за нив Зоран Божиновски од довчерашен рекетар можеше да стане новинар, зошто тој од расколник не би станал владика, па и нешто повисоко, нели? Истата таа логика вели дека како што Зоран стана Јован, така и другиот Зоран стана Агим. Зборуваме за Заев и ономастичката истоветност на неговото име со албанското Агим, кое, исто така, значи „раѓање на денот“ или, едноставно кажано – зора. Поголемиот проблем е што и кај двајцата при промената на името се загуби и дел од националното. Зоран набргу по станувањето

Јован Вранишковски од Македонец се преврати во Србин или, што и да е во неговиот недефиниран психолошко-комплексен случај зачинет со проневера на 325.000 евра. Вториот Зоран, пак, фигуративно стана Агим по 9 мај 2015 година, кога по Диво Насеље и смртта на осум бранители, се сликаше насмеан во истоимената кумановска населба, за набргу во интервју за косовска ТВ да најави учење албански јазик на Македонците уште од градинка, реотворање на Рамковниот договор и, како што призна и самиот Биљал Касами, редефинирање на Македонија „затоа што Заев прв сфати дека веќе не може вака со држењето на Албанците надвор од институциите?!“ Настрана што секој што бил на кој и да е шалтер во која било институција ќе ви го каже спротивното. Индикативна е и неговата поврзаност со лица што го носат неговото име. Прво беше Зоран Верушевски, сега Зоран Вранишковски (Јован е црковното, а световното му е Зоран). Секако, секоја сличност на двете имиња и презимиња е случајна. Од друга страна, можеби „чадорот“ е тој што има слабост кон Зораните?

Сепак, широкоградоста на социјалдемократскиот лидер, кој, едноставно, плаче за внимание и е целосно отворен по каква и да е цена за поддршка за одложување на изборите - си го прави своето. УЧК, ПОА, ЛГБТ, ВМРО-БНД и многу други ликови што се кријат и ги користат придобивките на овие кратенки, очигледно, видоа шанса за остварување на своите права. Спасот, несомнено, го препознаа во ликот на спасителот од Муртино, кој за возврат е и евтин. Бара само поддршка на протестите против изборите на 5 јуни и глас на изборите кога, некогаш во иднина, ќе ги има. Битно е само датумот да биде по кеф на СДСМ. Сè друго е неважно. Особено државата. Тука сите тие се согласуваат. За среќа на другите Македонци, малку се... ■

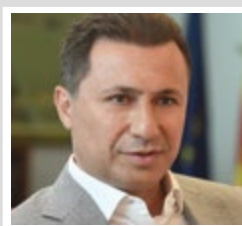

ДОДОВСКА: ОВА Е ДЕЛ ОД ДОБРО ОРКЕСТРИРАНО СЦЕНАРИО

Кај ова обединување на антимакедонските јуришници не станува збор за никаква лидерска дарба на актуелниот социјалдемократски претседател, туку за нешто што суштински го надминува капацитетот како на актуелното раководство на опозицијата, така и воопшто на целиот опозициски блок, на кој му се приклучија и одредени поединци, кои сè уште имаат свои функционери во извршната власт, цени доц. д-р Иванка Додовска од Правниот факултет во Скопје.

ДОДОВСКА: Сето ова, добро осмислено, вешто монтирано и адаптирано, повеќе ми личи на добро оркестрирано театарско сценарио, кое во секој следен чин има свои протагонисти и свој заплет, по што следува кулминацијата на која се надоврзуваат случувањата што следуваат во наредната сцена. Оваа речиси бесконечна епопеја во која живееме повеќе од една и пол година почнува полeka да ги покажува рацете на вештите управувачи со македонските политички марионети, кои ограничени во просторот и во времето, често невешто, преку својата интерпретација, немо ги испуштаат имињата на своите ментори. Од тие причини, евидентно е дека во оваа голгота, во која неприммерно и бездушно се вкопа народ против народ во длабоките политички ровови, целта се постигна со самото тоа што македонските граѓани се поделија на суштински и на несуштински, на прави и на криви, на десни и на леви... Списокот е долг. Во секој случај, целта на овие центри на крајот на денот е во наредниот период да не пречекаат ослабени и изнемоштени однатре, за полесно да не раскинат од надвор. Секако, во оваа смисла, сметам дека не сите поединци, поранешни или сегашни активисти, политички функционери или „фри ленсери“, не се формално во сојуз со оваа антимакедонска и антидржавна кампања. Секако, не! Но, голем дел од нив, трчајќи по новите можности, доброволно ја даваат својата поддршка со цел и тие повторно да бидат ставени во игра и, можеби, можеби повторно, уште еднаш во нивниот живот и тие повторно да ги почувствуваат благодатите што ги уживале порано. Познавајќи го нивниот стил на живеење, како и нивниот општествено-политички капацитет, несомнено е дека ова се вистинските судбински моменти во кои повторно одекнува вечниот и непроменлив шекспировски принцип: - Да се биде или да не се биде?

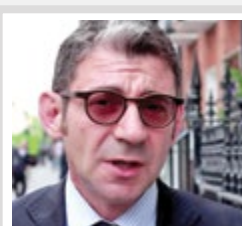
Рекоа, не порекоа

НИКОЛА
ГРУЕВСКИ

Народот застанува против виткањето „кичми“, против сценарија за дестабилизација, против уривањето на мирот и на соживотот. Македонија е многу повеќе од ова. Сето ова ќе помине, и на крајот сите ќе треба да се погледне во огледало, и ние што сега сме со народот, а и тие што се од другата страна. Историјата ќе суди за улогите, а народот ќе цени.

ЕМИЛ
ДИМИТРИЕВ

Владата направи максимум да им помогне на институциите што се одговорни за организирање на изборите. Тука, првенствено мислам на нашата соработка со Државната изборна комисија. ДИК, од своја страна, сработи сè што требаше да биде сработено во делот на прочистување на Избирачкиот список и во делот на донесување на роковникот, кој понатаму ќе ги определува активностите врзани за изборите. Апсолутно сум убеден дека се исполнети сите услови за одржување на изборите на 5 јуни.

ЛУКА
ВОЛОНТЕ

Доколку дозволиме нова револуција на Балканот за време на бегалската криза, тоа ќе биде катастрофа и неправда што не може да се опише со зборови. Никој, поради ни една геополитичка причина, не може да си дозволи нова држава што се граничи со ЕУ да стане трајно нестабилна, како што се случи со Украина. Многу левичари и анархистички движења што учествуваа на протестот на 13 април се финансирани директно од Џорџ Сорос. Познато е дека Сорос ја спонзорирал емиграцијата до Европа со години, без контрола.

ВЛАДИКАТА ПРОЛЕТЕР

Отец Пимен

Висштинско име:
Соџир Илиевски

Висштинска вера:
не се дрозира

Верски симбол:
џујаница

Велигден, велик христијански празник за верниците, голем и за неверниците. А во сета своја големина годинава се падна на 1 Мај, велик социјалистички празник за пролетерите, уште поголем за тупаничарите. Се вкрстија крстот и чеканот, српот и кандилото, се направи турли-тава, да се збунува човек. Дури и ако е Божји. Па владиката, пратен од Бога да ја шири верата, ги измеша лончињата, се подаде по крстот, ја стисна тупаницата и гласно извика: Христос воскресна!

И повторно настана брканица. Па нели тупаницата

се стискаше за да се истисне верата и српот го косеше крстот?! Така велат тие на кои секавањето им доаѓа од болката во коските. Е, воскресна, попе, велат, за тие што му ги целиваа нозете, не за тие што поради него убиваа. Овие што викаш чеда Божји биле, многу крв на рацете имаат, а нели христијански е и со каква мера ни мерат, со таква и да мериме. Ни на крв да повикуваме, ни крв да простуваме.

Ретко со што можеме да се пофалиме во нашата историја, а толку долго да трае, станува збор за Црква што организирано егзистира на

овој простор и меѓу овој народ повеќе од осумстотини години. Стремежот на сите генерации од македонскиот народ било обновувањето на Охридската архиепископија како помесна Црква на македонскиот народ. Но, ете Господ сакал тоа да се случи не во националромантизмот од 19 век, како кај нашите соседи, туку во 20 век, кога Македонија е држава во рамките на југословенската федерација. Независно од тоа на која политичка партија или идеологија припаѓале, сепак и тие луѓе во себе ја носеле верата кон Бога, како што и секој партизански одред во НОВ си имал и свој свештеник, па и тие сигурно сметале дека слободата на Македонија е нецелосна ако ја нема Македонската православна црква, а тие што сметале дека „религијата е опиум за народот“ биле само поединци или групи што сакале да се промовираат во „доследното исполнување“ на идеологијата на која ѝ припаѓале за дојдат до некои повисоки функции.

Владиката, кој излезе на велигденски марш и се заблажи со војнички грав со колбаси, вели чеда Божји биле, се бореле против Црквата, не против Бога. И ајде нека е така. Но, пак ќе се јават тепаните и ќе речат верата е опиум за народот, а камшиците за да ни дојде паметот. И на прсти да се броеле, многу зулум направила за да им се отпише.

И да е само овој идеолошки расчекор грешка во чекорите на Божјиот пратеник, би собрал дедо Боже сила да му прогледа низ прстите. Се вмешал владиката многу и во политиката.

Прво, не ти личи како свештено лице, а најмалку како владика секојдневно да се справаш со кој ќе стиг-

неш. Едно време се расправаше со ВМРО-ДПМНЕ, сега со Тодор Петров, а попат и со илјадници граѓани што не мислат како тебе. Свештено лице си, плус владика, а не си ни новинар, ни политичар, ниту аналитичар. Ако не си задоволен од работата како владика, чесно е да ја соблечеш мантијата и да отидеш во политика искажувајќи политички ставови, секој ден, па може да се обидеш и на избори, и доколку те избераат, смени нешто, тогаш ќе имаш легитимитет за тоа. Ако сакаш, може да отидеш и во СДСМ, или во некоја друга партија, ама и владика и политичар не бива истовремено, му порачаа политичарите на владиката во политиката.

Орли и крстови. Провокации и паѓања на провокации. Обично, низ целиот свет, спомен-обележја се ставаат како симбол на крај на безумства и на крвопролевања. Кај нас е обратно. Се поставуваат за да почнат безумствата, го поздрават отец Пимен поставувањето на темелите на новиот крстот во Бутел. За свештено лице поставувањето крст е почеток на безумие?! Ај да речеше некој атеист, но владика?! Не оди така.

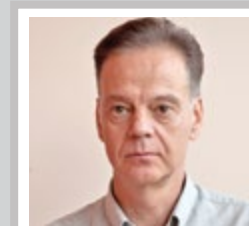
Скромноста за која проповеда нашиов пролетер во свештеничка одежда ја поткрепува со фотографии. Прво едно „порше“, а потоа цела ергела. Вели меракот бил само за очите. „Јас и не знам да возам. Дали ако утре се сликам со некој авион, ќе значи дека сум го купил“, се одбрани владиката пролетер и седна да брои „лајкови“.

Владико, не земај си толку гревови на душата, не ќе постоеш пеколот ако водата може сè да измие и Бог сè да прости. ■ (РР)

Рекоа, не порекоа

ЖИДАС
ДАСКАЛОВСКИ

Тие што имаа што да кажат си кажаа, дури некои и експлицитно си кажаа со обојување на спомениците, од другата страна, имавме масовен митинг во Скопје и во други градови, сите што имаа да кажат нешто веќе кажаа. Време е да се смират страстите, граѓаните да се повлечат во домовите, државата да функционира нормално. Затоа што доста ни е малтретирање, ние што сме 99 проценти од граѓаните сакаме стабилност на институциите, сакаме договор меѓу тие политички елити и да одиме напред економски и на секој план.

МИРОСЛАВ
ГРЧЕВ

Ослободувањето од мафијашката диктатура на Груевски и на ВМРО-ДПМНЕ нема да ѝ се случи на библиската земја доколку одврнатите споменици и згради од „Скопје 2014“ не се урнат како активни алатки на злото и не се изнесат од градот како градежен шут! И, тоа тивко, во утро измиено со роса, кога од македонската престолнина ќе замине последниот камион со изметениот прав од градежните и од симболичките остатоци од диктатурата на глупоста, дури тогаш ќе изгрее долгоочекуваното сонце на слободата!

БРАНКО
ТРИЧКОВСКИ

Ќе правеле селска војна. Па правете ја! Ќе ве истребиме до последното моронче. Ние нема да ја повториме фаталната грешка на комунистите.

ОРКЕСТРИРАНИ ШПЕКУЛАЦИИ ЗА СТАБИЛНОСТА НА ДЕНАРОТ

ДЕВИЗИ ИМА, КУРСОТ Е СТАБИЛЕН

Пишува | Александрија Сџековска

Менувачниците си гледаат шанса во оваа ситуација да заработат, па го подигаат курсот, но банките во секој момент можат да им понудат девизи на граѓаните и секој што има некоја дилема нека оди во некоја банка и ќе купи без никакво ограничување. Девизи има, но тие што ќе ги разорочуваат сега депозитите и ќе купуваат девизи, ќе бидат во загуба

Граѓаните непотребно влегоа во зона на паника и на страв за своите штедни влогови во денари подгреани од шпекулациите дека ќе има девалвација на денарот. Тоа натера голем дел од луѓето да купуваат девизи со денарите што ги имаат, но и денарските заштеди да ги претвараат во денари. Во ваквата вештачки создадена ситуација подебелот крај го извлекоа луѓето што, реално, имаа потреба, а не можеа да најдат девизи заради патување во странство, додека, пак, дел од менувачниците го собраа кајмакот со подигнување на курсот на еврото. И што ќе се случи утре кога тие што се изнакупуваа евра, ќе имаат потреба за денари, па ќе треба да ги

продаваат еврата? Тие повторно ќе бидат во загуба, а менувачниците повторно во добивка. Токму затоа тензијата ја смируваат банкарите и монетарната власт, кои се децидни дека денарот е стабилен и ќе остане стабилен и дека нема никаков простор за загриженост на граѓаните и на бизнисот. Според одговорните, нема апсолутно никакви услови да се наруши макроекономската стабилност и стабилноста на курсот на денарот.

■ Уште првиот ден кога дојдов на оваа позиција, јасно кажав дека политиката на стабилен курс на денарот ќе биде тоа што ќе го спроведуваме и го спроведуваме во континуитет. Имало шпекулации во минато-

то, има и сега. Тие шпекулации секогаш се покажувале како неосновани. Ги повикувам граѓаните воопшто да не веруваат во таквите шпекулации. Тоа што го забележавме сега, за разлика од некои други вакви епизоди, на пример во текот на минатата година, а имаше и во 2009 година, и во 2001 година, е што овие шпекулации се посилни и се оркестрирани - вели гувернерот на НБРМ, Димитар Богов.

Според него, Народната банка има доволно моќни инструменти со кои може во секое време да го одбрани курсот на денарот, доколку тој е предмет на напад, но ситуацијата е таква што е многу поволна за курсот.

■ Ние во последните пет години имаме исклучително низок дефицит во платниот биланс, а тоа е основниот показател дали на земјата ѝ недостигаат девизни средства. Значи, дефицитот е помалку од два процента од домашниот бру-

то-производ што Македонија никогаш го немала во минатото. Просекот за Македонија отсекогаш бил пет-шест проценти. Имајќи го тоа предвид, оваа година, дури во првите два месеца имаме вишок во тековната сметка на платниот биланс. Значи, девизниот пазар нема никаква причина да биде нарушен - вели Богов.

Според него, шпекулациите имаат за цел да предизвикаат паника кај граѓаните и тие да бараат повеќе девизи и да има зголемена побарувачка за девизи во менувачниците.

■ Менувачниците како менувачници си гледаат шанса во тоа и некогаш го подигаат курсот, некогаш не им продаваат доволно, но банките во секој момент можат да им понудат девизи на граѓаните и секој што има некоја дилема нека оди во некоја банка и ќе купи без никакво ограничување. Девизи има, но тие што ќе ги разорочуваат сега депозитите, ќе купуваат девизи, ќе загубат, како што загубија и минатата година, како што загубија во 2009 година. Апелирам дека нема простор за загриженост, курсот е целосно под контрола, денарот останува стабилен, банките остануваат сигурни, дури и најсигурно место за штедење - изјави Богов.

Дека има некакви оркестрирани напади на стабилноста на банкарскиот систем и стабилноста на финансискиот систем, уверуваат и стручните лица.

■ Ние имавме вакви странични, би рекол подмолни удари за да се наруши тоа што е најздоровото во Македонија, а тоа е финансискиот систем. Има некои интереси, би рекол подмолни, за да се наруши таа стабилност - изјави професорот Томе Неноски.

Според него, постојат уште неколку примери слични на овие, во 2001 година, 2009 година, па во 2013 година. Целта тогаш, како и сега е удар на економија-

та со последици што можат да бидат несогледливи.

■ Заради некои настани што одговараат некому да се врши шпекулативен удар врз стабилноста на девизниот курс на денарот е непријатна и неблагодарна цел, удар на економијата со последици што можат да бидат несогледливи - смета Неноски.

Тој смета дека нема место за паника бидејќи темелите на макроекономската политика толку се зацементирани што, едноставно, ни силен земјотрес од девет степени не може да ги урне.

Со тоа дека вештачки се создава криза, која може да остави длабоки последици врз сите, се согласува и аналитичарот и поранешен потпретседател на СДСМ, Зоран Јовановски.

■ Во овој момент нема рационална економска подлога за каква било реална турбуленција во поглед на стабилноста на цените и на девизниот курс на денарот во однос на еврото. Во 2014 година во Република Македонија е регистриран просечен годишен пад на општото ниво на цените од 0,3 отсто. Идентичен таков пад се случи и во 2015 година. Ваквата состојба продолжи и во првите три месеци од 2016 година, при што падот изнесува 0,1 отсто. Накусо, не само што нема висока инфлација, туку таа има негативна вредност - нагласува Јовановски во магазинот „Економија и бизнис“.

Досега очекувањата за цените и за девизниот курс се потпираа на економските основи и беа одржувани ниски и стабилни.

■ Но, тие очекувања не мора секогаш да бидат базирани на реалност и на рационалност. Тие можат да бидат придвижени и од неосновани и неодаговорни шпекулации. Некој некому пренел нешто „од сигурни извори“. Па некои медиуми почнуваат демек да се прашуваат дали воведувањето

Народната банка има доволно моќни инструменти со кои може во секое време да го одбрани курсот на денарот, доколку тој е предмет на напад, но ситуацијата е таква што е многу поволна за курсот

на новите банкноти од 200 и од 2.000 денари, кои, патем, се со помала деноминација од слабо користената веќе постојна банкнота од 5.000 денари, значи дека доаѓа инфлација. Ви изгледа познато? Колкави се потенцијалните последици од ваквото незнаење или, уште полошо, намерни шпекулации? Огромни - смета Јовановски.

Според него, треба да се има предвид и уште еден момент.

■ Кај секоја турбуленција на девизниот пазар што е вештачки произведена и не се должи на реални економски параметри, некој излегува како добитник, а некој како губитник. Редот на настаните е многу едноставен. Кога има турбуленција на девизниот пазар, расте вредноста на странските валути. Ако сакате да купите евра треба да платите повеќе денари. Сте ги дале денарите, сега имате евра. Во ситуација кога економските основи се стабилни бурата ќе помине и работите ќе се смират. Како последица на тоа и цената на еврата ќе падне таму каде што била на почетокот. Во тој момент, бидејќи е сè стабилно, ќе сакате да ги продадете еврата затоа што ви требаат денари, но ќе ги продадете по цена пониска од таа по која сте ги купиле. На крајот, ќе завршите со помалку денари одошто сте имале на почетокот пред да ги купите еврата. Патем, загубата е уште поголема, ако до денарите со кои сте ги купувале еврата сте стигнале преку раскинување на орочен денарски депозит, па место да ја добиете предвидената камата како за орочен депозит, сте добиле камата како за депозит по видување. Ова се моменти кога секој во државата, власт, опозиција, медиуми, граѓани, треба да го даде својот придонес. Потребно е одговорно однесување, да го сочуваме разумот. Има работи, како што се стабилноста на цените и стабилноста на девизниот курс на денарот, кои се општо добро, градени се со години, со децении - убедува Јовановски. ■

НАМАЛЕН ДРЖАВНИОТ ДОЛГ НА МАКЕДОНИЈА

Со државен долг од 36,8 отсто Македонија е петта земја според ниската задолженост во Европа. Во првиот квартал од 2016 година државниот долг на Македонија бележи намалување од 38 отсто на 36,8 отсто, додека јавниот долг од 46,5 на 45 отсто, се наведува во соопштението од Министерството за финансии.

Позадолжени од Македонија се Данска, Шведска, Финска, Холандија, Германија, Австрија, Велика Британија, Франција и други развиени европски економии. Што се однесува до земјите од регионот, тие имаат двојно и повеќе од двојно поголем долг во однос на Македонија.

НОВ ПРОЕКТ „ОД ГРАД ВО СЕЛО ЗА НОВ ПОЧЕТОК“

Нов проект насловен како „Од град во село за нов почеток“, со кој се нуди голема помош за граѓаните што ќе донесат одлука од град да се преселат во село, без разлика дали порано го направиле обратното, беше промовиран од страна на лидерот на ВМРО-ДПМНЕ, Никола Груевски.

Груевски нагласува дека на овие лица ќе им бидат понудени исклучително поволен пакет-мерки и придобивки, кои опфаќаат парични средства за купување или доизградба, како и реновирање кука на село, бесплатно земјиште за работа и искористување на многубројните мерки што им стојат на располагање на земјоделците.

Оваа мерка можат да ја искористат лица што претходно живееле во село, а сега се преселиле во град и сè уште имаат имот во селото каде што живееле. Мерката можат да ја искористат и тие што се преселиле, а немаат кука во село. Исто така, мерката им е на располагање на лицата што живеат во град и се невработени или, пак, вработени, но со многу ниски примања, лица, чиешто вкупни месечни примања на целото семејството не ја надминуваат просечната бруто-плата од 32.074 денари, односно нето-плата од 21.813 денари.

КНИЖНИТЕ 10 ДЕНАРИ НАЈМНОГУ ВО ОПТЕК

НБРМ во годишниот извештај ја информираше јавноста дека заклучно со 31.12.2015 година, издадените пари во оптек изнесуваат 31.948 милиони денари и во однос на крајот од 2014 година бележат зголемување од 3.868 милиони денари, или 13,8 отсто.

Структурата на парите во оптек укажува дека на крајот на годината, книжните пари учествуваат со 97,1 отсто, а кованите пари со 2,9 отсто од вкупната вредност. Од аспект на бројот на изда-

дени пари во оптек, учеството на книжните пари изнесува 27,0 отсто (79,6 милиони парчиња), а на кованите пари 73,0 отсто (215,4 милиони парчиња). Најголемо учество во вкупната вредност на емитирани книжни пари имаат книжните пари во апоен од 1.000 денари (76,2 отсто) и 500 денари (16,6 отсто). Другите книжни пари учествуваат со 7,2 отсто во вкупната вредност. Во 2015 година, најголемо учество во вредноста на кованите пари имаат апоените од 50 денари (32,2 отсто), 10 денари (27,8 отсто) и пет денари (18,0 отсто). Според бројот на парчиња, најголемо учество имаат книжните пари во апоен од 10 (34,4 отсто), 1.000 (29,7 отсто) и 100 (18,2 отсто) денари. Другите книжни пари учествуваат со 17,7 отсто во вкупната количина книжни пари во оптек. Најголемо учество во вкупните издадени ковани пари има апоенот од еден денар (41,2отсто).

ПОРАСНАЛЕ ПРОДАЖНИТЕ ЦЕНИ НА ИНДУСТРИСКИТЕ ПРОИЗВОДИТЕЛИ

Продажните цени на производителите на индустриски производи на домашниот пазар во март годинава се повисоки за 0,5 отсто на месечно ниво, а за 0,1 отсто на годишно ниво.

Според податоците на Државниот завод за статистика, во однос на претходниот месец продажните цени се повисоки во групите енергија за 0,9 проценти, нетрајни производи за

широка потрошувачка за 0,7 и капитални производи за 0,4 проценти, додека во групата трајни производи за широка потрошувачка се останати на исто ниво.

Во споредба со март 2015 година, продажните цени се повисоки во групите капитални производи за 8,6 отсто, трајни производи за широка потрошувачка за 2,3 и енергија за 1,4 отсто.

ИСТЕЧЕ РОКОТ ЗА ИСПЛАТА НА ЛАНСКОТО ГРОЗЈЕ

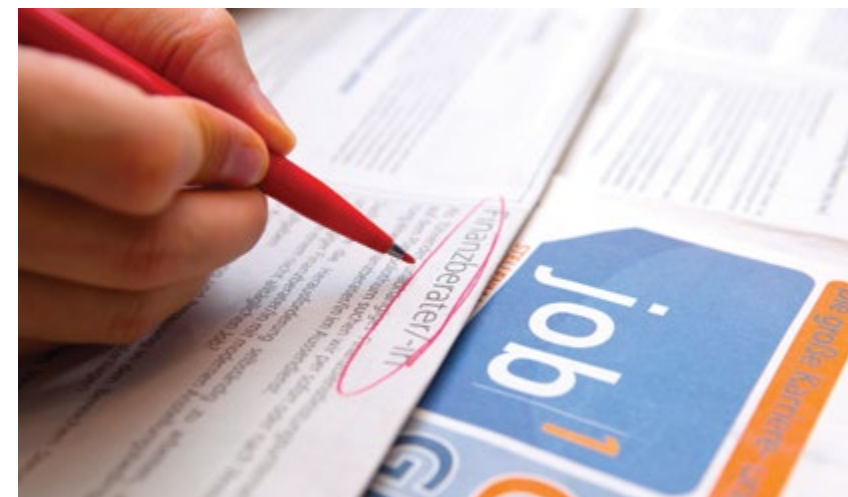
Истече законскиот рок до кој винарските визби требаше да го исплатат грозјето откупено од минатата година.

Според информациите од терен, некои од винарниците го имаат целосно исплатено откупеното грозје, но има и такви кај кои намирувањето на обврските кон производителите на грозје е со многу мал процент.

Лозарите апелираат да им се исплати долгот и нагласуваат дека им се неопходни парите што ги побаруваат од винарските визби затоа што во тек се активностите во лозјата околу новата производствена сезона. Искуството покажа дека лозарите сè повеќе решаваат да го продаваат грозјето на винарските

визби што редовно плаќаат, а ги избегнуваат тие што на секаков можен начин се обидуваат да ги манипулираат.

НЕВРАБОТЕНОСТА ВО ЕВРОЗОНАТА ПАДНА НА РЕКОРДНО НИСКО НИВО

Невработеноста во Еврозоната достигна најниско ниво од август 2011 година, пишува „Волстрит журнал“. Овој тренд би требало да се одразува добро на економскиот пораст на зоната, но слабата побарувачка на извозот се заканува да ги ослабне скромните обновувања на пазарот на трудот, дополнуваат од весникот.

Податоците за падот на невработеноста во еврозоната се потврдени

од страна на Европската агенција за статистика. Според информациите на агенцијата, нивото на невработеност во 19 земји што го користат еврото е намалено до 10,3 отсто во јануари од 10,4 отсто во декември, истакнувајќи го најниското ниво од август 2011 година.

Бројот на луѓето без работа во еврозоната е 16, 65 милиони луѓе. Тој е намален за 105.000 луѓе.

РАБОТНИЦИТЕ ВО ДАНСКА СО 42,7 ЕВРА НА ЧАС СЕ НАЈПЛАТЕНИ ВО ЕВРОПА

Приватниот сектор во Европската унија, во просек, плаќа по 25,9 евра на час.

Најплатени се работниците во Данска, односно 42,7 евра, па во Белгија со 41,1 евра, Шведска 40,1 евро и Луксембург со 36 евра на час. Германија се најде на осмото место, а најниски плати за труд добиваат работниците во Бугарија – 4,1 евро на час. Полска со своите 8,4 евра на час е на далечното 23. место, зад Чешка со 10,1 и Хрватска 9,5, но пред Унгарија 8,1 евро, Летонија 7,5, Литванија 6,9 и

Романија 5,0. Трошоците за работна сила во Германија во 2015 година се зголемиле речиси двојно во споредба со еврозоната. Работодавците во приватниот сектор треба да плаќаат во просек по 32,7 евра во текот на изминатата година за еден час работа. Тоа е 2,7 отсто повеќе отколку во 2014 година, соопшти Федералната служба за статистика во Визбаден. Во еврозоната платата за еден час работа во споредба со минатата година е зголемена само за 1,5 отсто, до 29,6 евра.

ВЕНЕЦУЕЛА ГИ ЗГОЛЕМИ ПЛАТИТЕ ЗА 30 ОТСТО

Претседателот на Венецуела, Николас Мадуро, на Меѓународниот ден на трудот нареди зголемување на минималната плата за 30 отсто, обидувајќи се на тој начин да ги намали последиците од високата инфлација и економската стагнација во земјата.

Минималната плата во Венецуела претходно е зголемена на 1 март и тоа за 25 отсто. Со новото зголемување минималната заработка е зголемена на 15.051 боливари, што е 1.500 до-

лари по официјалниот курс, но само 50 долари по црниот курс, според кој главно се одредуваат цените на стоката во Венецуела.

Земјата се наоѓа во длабока економска криза и, главно, зависи од извозот на нафта. Минатата година економијата во Венецуела забележала негативен пораст од 5,7 отсто, а дошло и до недостиг од основните производи и до значајно зголемување на цените.

ХРВАТСКА УВЕЗУВА РАБОТНА СИЛА

Хрватската влада, и покрај големиот број невработени во земјата, кој изнесува повеќе од 200.000, е принудена да распише квоти за „увоз“ на луѓе со одредени професии или работни места. На листата на професии и на работни места се лекари, овчари, балетски уметници, оперски пејачи, овоштари...

Многу хрватски лекари во потрага по подобри приходи последниве месеци станаа новата генерација гастарбајтери и затоа сега во Хрватска има недостиг од 900 до 4.000 вакви кадри.

Никој, и покрај повеќе од 200.000 невработени, не сака да работи како овчар и затоа долго време се зборува дека Владата ќе овозможи 20 лиценци за увоз на овчари.

Одобрени се 15 сезонски дозволи за увоз на овоштари, како и 35 масери за специфични видови масажа.

САД ЌЕ КОНТРОЛИРААТ ПЕТ ЗЕМЈИ ПОРАДИ МАНИПУЛАЦИЈА СО ВАЛУТИ

Американското министерство за финансии ги стави Кина, Јапонија, Германија, Јужна Кореја и Тајван на мониторинг-листа. Со таа листа треба да се изврши притисок на други земји да направат нешто во врска со прашањето на големиот трговски дисбаланс со САД. Оваа мерка е наведена во извештајот на Конгресот на САД во кој ниту една земја не е наведена како манипулатор со валути, иако Министерството за финансии наведува дека развива нови инструменти со цел внимателно да ги следи постапките на земјите со кои САД имаат голем дефицит во трговијата. Според критериумот што го постави Конгресот минатата година, Министерството за финансии ги става земјите на мониторинг-листата, која треба да поттикне дијалог со нивните влади, но не воведува економски казни. Доколку разговори-те не успеат, тие земји би можеле да бидат соочени со санкции.

Т ајната на успехот на Доналд Трамп не лежи во неговите пари. Тој, според американските стандарди, со својот имот вреден 4,5 милијарди долари не е доволно моќен само со своите пари да биде еден од двајцата кандидати за претседател на САД. Неговиот успех не лежи ниту во неговите ораторски способности, а уште помалку во неговото познавање на американската политика и економија. За непознавањето на меѓународната политика, што е една од главните задачи на американскиот претседател, не би добил преодна оценка ни од својот изборен штаб. Сите се свесни дека Трамп не е слика и прилика на традиционален американски претседател, но никој во текот на кампањата не сфати дека тоа место хендикеп може да биде предност.

Главната сила на Трамп, кого водечки политички коментатори од двата тabora во текот на кампањата го нарекуваа „политички идиот“, е неговото чувство за потребите и за желбите на обичните Американци. Без разлика дали оваа стратегија ја создадоа неговите скапо платени советници или, пак, самиот тој процени дека најдобар начин да се победат елитистите во двата

ПОУЧНА ПРИКАЗНА ОД САД

КАКО ТРАМП ЈА ПОРАЗИ ЕЛИТАТА?

Приказната за Доналд Трамп, еден од најконвенционалните кандидати за претседател што САД ги имале во историјата е поучна не само за западниот свет туку и за другите земји како Македонија. Американецот со германско потекло, женет за словенечка топ-моделка, ја предизвика традиционалната американска политичка елита и ја победи. Без разлика што најголем дел од демократите и голем дел од неговите републиканци се противат на идејата Трамп да ја води Америка во наредните четири години, без разлика што тој против себе ги имаше моќните американски медиуми и креатори на јавното мислење што од почеток како неодораснат го исклучија од битката за претседател, Трамп стигна во дворот на Белата кука

главни американски тabora е да се допре до обичните американски гласачи. Иако своите операции ги води од луксузната „Трамп плаза“ во Њујорк или од скапите хотели во Вашингтон, Мајами или во Лос Анџелес, тој во кампањата успеа да се симне на сосема друго ниво и да ја испрати својата порака до тие што, навистина, донесуваат одлука кој ќе ја води Америка.

За разлика од фаворитите од демократскиот и од републиканскиот тabor, кои се потпираа на големите донатори од деловниот сектор, на традиционалните и на социјалните медиуми, на влијателните коментатори од големите телевизии и весници Трамп се потпре да незадоволството на луѓето во малите градови во Мејн, Индијана или во Северна Дакота. Тргувајќи од фактот што само 26 проценти од Американците живеат во урбани

средини, а дури 84 проценти во приградски или селски средини каде што изборите се доживуваат како важен настан, Трамп се обиде да им се обрати токму на овие луѓе. При пренесување на пораката до нив тој точно знаел дека дури 47 милиони Американци живеат во сиромаштија, а уште најмалку толку имаат тешка мака да врзат крај со крај секој месец.

Трамп, кој по американската провинција се возеше во најобичен автобус вреден десетина илјади долари, иако сите очекуваа превозно средство од еден милион долари, им се обрати токму на овие стотина милиони луѓе, чишто деца не можат да си го дозволат луксузот во кој живеат и Трамп, но и неговите противници од скапите вашингтонски предградија.

Се разбира, би било погрешно ексцентричниот милијардер и свез-

да на телевизиски забавни емисии да се претставува како светец што се грижи за социјалната положба на сиромашните Американци, но веќе е јасно дека тој успеа за само една година откако влезе во американската политика да ги промени правилата на играта како за изминативе 30 години. Се чини дека промената што ја најави Барак Обама е токму Доналд Трамп. Човекот што се залага за пријателски врски со Русија и човекот што директно ја нападна Меркел за политиката на отворени врати за бегалците.

Неговиот пат до Белата кука е сè уште долг, но барем ќе има можност во директна конфронтација со Хилари Клинтон да покаже колку од неговата политика е базирана на неговите консултант, а колку на неговата автентична желба „Америка повторно да ја направи голема“, што е неговиот главен слоган во кампањата. Трамп дури

и да не победи, исто како и Берни Сандерс, кој ја губи битката против Клинтон, кај демократите направи многу за да ја промени Америка, на жалење на политичката елита, која сè уште не може да прифати дека еден „шарлатан“ како Трамп и еден „демократски социјалист“ како Сандерс им ги поматија сметките на корпоративна Америка и на нејзините експоненти во двете најголеми партии.

Америка како еден од светските лидери секогаш бил пример за демократските трендови низ светот. Примерот со Трамп може да биде поука и за други држави, меѓу нив и за Македонија, особено за тие партии и лидери што сè уште место обичниот граѓанин од сиромашната провинција, за центар на своите политички програми ги сметаат креаторите на јавното мислење, социјалните мрежи и медиумите. ■

НАСИЛНИ ПРВОМАЈСКИ ПРОТЕСТИ ВО СИЕТЛ, ПАРИЗ И ВО ИСТАНБУЛ

Додека илјадници луѓе од целиот свет се собраа за правата на работниците и за имиграциските прашања по повод Први мај, Меѓународен ден на трудот, некои демонстранти во Сиетл, Париз и во Истанбул ги претворија протестите од мирни во насилни и се судрија со полицијата

АНТИКАПИТАЛИСТИТЕ ВО СИЕТЛ СТАНАА НАСИЛНИ

Во Сиетл, Вашингтон, мирните протести за правата на работниците и за имиграциските прашања станаа насилни кога антикапиталистичките демонстранти почнаа да фрлаат камења и шишиња, соопшти полицијата во Сиетл.

Двајца полицајци од Сиетл се повредени, а најмалку седум лица се уапсени во неделата откако група непослушни демонстранти фрлаа камења, шишиња и молотови коктейли и искршија прозорци, соопштија властите.

Градоначалникот на Сиетл Ед Мареј ги обвини луѓето што присуствуваа на првوماјскиот мирен марш за имиграциските прашања за инцидентите во неделата, за кои рече дека се „бесмислено насилство“, но не наведе детали.

Демонстранти се собираат секоја година на 1 мај, Меѓународниот ден на трудот, за да укажат на проблемите на работниците и на имиграциските прашања, но демонстрантите во градовите низ САД, исто така, ја искористија можноста да протестираат против полициското насилство.

Полицијата во Сиетл излезе со серија информации на „Твитер“ дека еден полицаец добил повреда на главата додека демонстрантите фрлаа молотови коктейли.

По апсењата на неколку места, полицијата изјави дека запреле една група на паркингот и полека ги растерувале малите групи, но и дека цело време биле присутни во областа.

Весникот „Сиетл тајмс“ објави дека полицијата користела шок-бомби за да ја растера толпата што фрлала камења и шишиња и кршела прозорци во една населба во центарот на градот.

Претходно, весникот објави дека полицијата неколку пати употребила солзавец за да ја растера толпата демонстранти.

Немирите го отсликуваат насилството на првوماјскиот марш во Сиетл минатата година, кога

толпа демонстранти фрлаа шишиња и други предмети врз полицијата, која одговори со солзавец и со шок-бомби.

Шеснаесет лица беа уапсени, а тројца полицајци беа повредени во насилството, што на сличен начин изби по мирните демонстрации за правата на работниците, имиграциските прашања и за полицискиот третман кон малцинствата.

ЛОС АНЏЕЛЕС ПРОТЕСТИРАШЕ ПРОТИВ ТРАМП

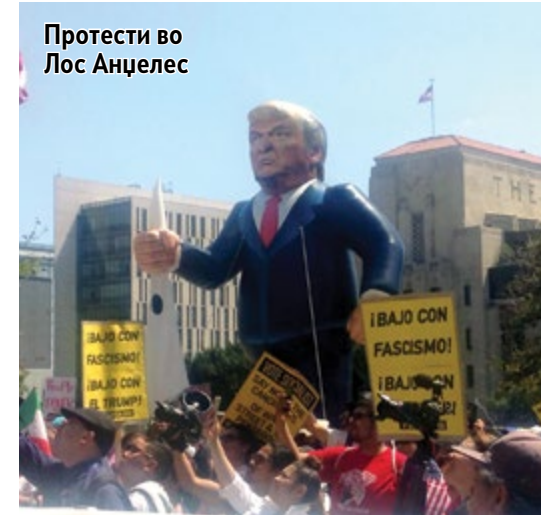
Во Лос Анџелес, Калифорнија, стотици луѓе се собраа по повод Први мај за да го искажат својот револт кон платформата на републиканскиот претседателски фаворит Доналд Трамп за илегалната имиграција, која вклучува изградба на сид по должината на границата на САД со Мексико.

Демонстрациите во вториот најнаселен град во Америка, кој има голема имигрантска популација, доаѓаат неколку дена откако демонстранти ги искршија прозорците на полициски автомобил и го блокираа сообраќајот пред местото што каде се одржуваше еден настан од кампањата на Трамп во Коста Меса, Калифорнија, 40 милји (64 км) југоисточно од Лос Анџелес.

Во петокот, демонстрантите го блокираа влезот на хотелот каде што се одржуваше калифорниската конвенција на републиканците во Бурлингејм, јужно од Сан Франциско, принудувајќи го Трамп да го запре конвојот и да влезе преку задниот влез за да го одржи говорот.

Собирот во Лос Анџелес остана мирен и привлече помал број луѓе, за разлика од други минати првوماјски демонстрации во градот, со неколку стотици луѓе што маршираа низ центарот на

Протести во Лос Анџелес

градот во еден момент, но речиси се растурија до попладне.

Некои од демонстраторите носеа огромна кукла со ликот на Трамп со качулка од Кју клукс клан, заедно со транспаренти на кои пишуваше: „Исфрлете го Трамп“.

■ **Тој се закани дека ако стане претседател на САД, во своите први 18 месеци на функција ќе ги депортира сите 11 милиони непријавени лица во САД. Ние не го прифаќаме тоа толку лесно,** вели Хуан Хозе Гутierrez од Коалицијата за сите права на имигрантите.

Други, пак, мавтаа со мексикански или со американски знамиња или знаци, повикувајќи

на реформи за имиграцијата и за крај на депортациите.

Портпаролката на полициска станица во Лос Анџелес изјави дека немало апсења, а ни информации за насилство.

МЛАДИ ДЕМОСТРАНТИ ВО ПАРИЗ СЕ СУДРИЈА СО ПОЛИЦИЈАТА ПОРАДИ ЗАКОНОТ ЗА ТРУД

Млади демонстранти со качулки на глава се судрија со полицијата во Париз за време на собирот против планираните реформи во Законот за труд, додека владата инсистираше дека нема да го повлече предлог-законот за кој деновиве треба да се расправа во парламентот.

Полицијата, која рече дека се судрила со група од околу 300 млади луѓе и притворила тројца од нив, одговорила со солзавец. Реформите ќе им дадат на работодавците поголема приспособливост за да се договараат со вработените за работното време, потег за кој владата вели дека е потребен за да се намали невработеноста што сега е повисока од 10 проценти.

Критичарите велат дека реформите ќе доведат до полоши услови за работа и до повеќе отпуштања.

Протести во Сиетл

Протести во Париз

Протести во
Истанбул

■ **Предлог-законот е фер и е неопходен за земјата** - изјави француската министерка за труд Мирјам ел Комри во интервју за „Радио Европа 1“, „Ле Монд“ и за „И теле“.

Повеќе од 80.000 луѓе маршираа низ Франција во неделата, вклучувајќи ги и 17.000 во Париз, соопшти полицијата. Тоа е многу помал број отколку во првите протести против реформата што почна пред два месеца.

Од синдикатот ЦГТ велат дека само во Париз имало 70.000 демонстранти.

Пред три дена, повеќе од 100 демонстранти беа уапсени низ целата земја во друга серија маршеви против реформата.

ПОВЕЌЕ ОД 200 ЛИЦА УАПСЕНИ ВО ИСТАНБУЛ ПО СУДИР СО ПОЛИЦИЈАТА

Турската полиција употреби солзавец и водни топови и уапси повеќе од 200 луѓе по инцидентите што избија на првوماјските прослави во Истанбул, а некои од антивладините демонстранти се обидоа да ја прекршат забраната за пристап до главниот плоштад „Таксим“.

Безбедноста беше засилена низ најголемиот град во Турција, кој беше нападат двата оваа година од страна на Исламската

држава. Според кабинетот на гувернерот на Истанбул, 24.500 припадници на силите за безбедност беа распоредени за време на првوماјските прослави. Полицијата ги надгледувала улиците од хеликоптери.

■ **Некои илегални групи што сакаат да ги нарушат мирот и безбедноста на нашите луѓе се обиделе нелегално да маршираат и демонстрираат, главно, околу плоштадот „Таксим“... под изговор дека го прославуваат Први мај,** велат од кабинетот на гувернерот.

■ **Вкупно 207 лица се приведени, а се заплени околу 40 молотови коктели, 17 рачни гранати, 176 петарди... и многу нелегални постери** - се вели во соопштението на кабинетот.

Еден 57-годишен маж загинал кога го прегазил полициски камион додека се обидува да ја премине улицата, објави телевизијата „Си-Ен-Ен турк“. Од кабинетот на гувернерот изјавија дека тој бил удрен додека возилото маневрирало.

Плоштадот „Таксим“ беше домаќин на првوماјските прослави сè до 1977 година, кога десетици лица загинаа за време на демонстрациите на таканаречениот „Крвав Први мај“. Плоштадот беше повторно отворен за прослави во доцните 2000 години,

но беше повторно затворен во 2013 година.

Плоштадот стана главна собирна точка за антивладините протести во 2013 година, каде што десетици илјади луѓе демонстрираа против претседателот Таип Ердоган, тогаш премиер.

Обично преполниот плоштад исполнет со кафулиња и хотели, „Таксим“ беше целосно затворен во неделата и исполнет со нереди и со неуниформирана полиција. Јавниот превоз што води кон населбата беше исклучен.

Илјадници луѓе присуствуваа на прославата во областа Бакиркој во близина на аеродромот. Многу луѓе ја критикуваа владата за затворањето на „Таксим“.

■ **Никој нема оружје и бомби. Луѓето ќе дојдат и ќе ги изразат своите ставови, но државата ги спречува да дојдат дури и до областа што им ја определија** - вели Фатма Акалту, членка на синдикатот.

Кратки тепачки избија во Бакиркој, каде што полицијата уапси неколку поддржувачи на прокурдската Демократска партија на народите (ХДП), откако тие извикуваа „**Да живее Курдистан**“.

Извор | „Хафинџион Џосџ“
Превод | Ана Цвејшаноска

ЃУРЃОВДЕН Е НАЈГОЛЕМ ПРОЛЕТЕН ПРАЗНИК НА ЦЕЛОТО НАСЕЛЕНИЕ

КУРБИНОВО ИМА ЦРКВА ПОСВЕТЕНА НА СВЕТИ ГЕОРГИЈ

- НЕБЕСНИОТ КЛУЧАР

Сегмент на фреската на светецот Архангел Гаврил од оваа црква, познат како „Ангелот од Курбиново“, се наоѓа на заднината на банкнотата од 50 македонски денари

Подготвила |
Невена Пойовска

Празникот на свети Георгиј, познат како Ѓурѓовден, се смета за најголем пролетен празник. Се слави природата, буђењето на вегетацијата и на животот воопшто. Големиот црковен и народен празник спаѓа меѓу неподвижните празници или меѓу празниците со постојан датум. Денеска именден празнуваат: Ѓорѓија, Ѓуро, Ѓурѓа, Ѓоре, Ганка, Ганчо, Гинка и други.

На иконата, свети Георгиј е претставен како војвода на коњ, кој ја убива ламјата што се наоѓа под копитата на коњот. И во легендите се раскажува, а и во песните се пее, дека светецот навистина ја убил ламјата што му правела голема ште-

та на народот. Преку убиството на ламјата симболично е прикажан придонесот на светецот во борбата и победата над негативните демони. На иконата во заднина се гледа женски лик што ја претставува царицата Александра која, исто така, свесно се жртвувала, исповедувајќи ја истата вера како и светецот Георгиј Победоносец.

На Ѓурѓовден се изведуваат многу и најразлични обичаи. Можеби за ниту

еден празник не се споменуваат толку обичаи колку за овој. Особено значаен обичај поврзан со Ѓурѓовден е лулањето или нишањето. На зелени дрва, на слива, врба, муренка, на јаболкница итн., се обесуваат ортоми и на нив преку целиот ден се нишаат децата, но и повозрасните девојки и момчиња, дури и помладите невести. Секој што е на нишалката во рацете држи црвено јајце, а во некои краишта уште и некој сребрен предмет, најчесто прстен, или коприва,

трева огојка, лепаец и камен. Среброт симболизира трајност и долговечност, огојката – гоее, каменот цврстина, лепаецот се носи за да се лепат по девојките момчиња и по момчињата девојки, а и копривата во народните верувања поседува магиска моќ. При лулањето се пеат песни соодветни на возраста и на положбата на оној што е на нишалката.

Кај Македонците со Ѓурѓовден започнува летната половина од годината што трае до Митровден. Затоа, во една македонска народна поговорка се вели: „Дојде ли Ѓурѓовден, чекај си Митровден“.

Меѓу повеќето обичаи и песни поврзани со овој ден посебно значајно место заземаат оние т.н. билјарски обичаи и песни што се изведуваат при берењето на билките вечерта спроти празникот и на самиот ден

рано наутро. На билје се оди во блиските шуми каде што можат да се најдат разлистени некои билки за кои се верува дека поседуваат магиска моќ, како што се кукурекот, здравецот, вратиката, среќата, но и некои други растенија како леската, дренот и слично. Таму во групи, девојки, млади невесте или постари жени ги изведуваат билјарските обичаи и ги пеат билјарските песни. Овој ритуал е најистакнат во западна Македонија.

И вапсувањето јајца со црвена или со жолта боја има значајно место во ѓурѓовденските празнувања исто како и во велигденските. Од Велигден до Спасовден луѓето се поздравуваат со „Христос воскрес“ и си отпоздравуваат со „Вистина воскрес“, и вапсуваат јајца со црвена боја. За Ѓурѓовден јајцата се вапсуваат вечерта спроти празникот и никој освен домаќинката што ги вапсува не смее да ги види до утрото.

Свети Георгије е небесен клучар кој ги контролира небесните и земните природни појави што влијаат да биде топло летото и да биде богат берикетот. Една од најзначајните цркви што го носи името на овој светец е црквата во Курбиново. Таму интензивно се работи на заштитата на црквата „Св. Ѓорѓи“.

„Св. Ѓорѓи“ е важна манастирска црква во атарот на преспанското село Курбиново, во непосредна близина на Преспанското Езеро. До него се стигнува преку магистралниот пат Битола - Ресен, некогашниот римски пат Виа Игнатија, при што кај крстосницата „Макази“, се свртува кон патот што води кон преспанските села под планината Баба. Кај селото Асамати, пак, патот се дели и еден крак води

кон селото Курбиново. Црквата се наоѓа на околу три километри над селото, во пазувите на Баба. Околината низ која минува патот, кој е широк одвај четири метри, не е толку живописна, колку величествениот поглед кон планината и особено панорамата на волшебното и речиси секогаш мирното Преспанско Езеро.

Црквата „Св. Ѓорѓи“ е еднокорабна градба со полукружна апсида. Градбата е долга 17 метри и широка седум метри. Со ова таа е најголемата еднокорабна црква во Македонија. На западната страна нема нартекс - двор каде што се собираат верниците. Има два влеза и изградена е главно од камен и помалку од тули. Ктиторската композиција на надвратникот не е во целост зачувана. Зачувани се само две свети лица и ктиторот со семејството. Но од ктиторот и семејството е останат само фрагмент од чевлите, според кој е дојдено до заклучок дека овој ктитор му припаѓа на световната, побожна аристократија.

Стручните екипи на Заводот за заштита на спомениците на културата и музеј - Битола во изминатиот период интензивно работеа на овој комплексен проект чија реализација се одвива во неколку последователни фази.

- Започнувајќи од 2013 година, беа извршени конзерваторски истражувања со кои беа опсервирани состојбите на архитектурата, сликарството и покривната конструкција на црквата која уште од 1952 година е прогласена за споменик на културата. Беше изработена анализа на актуелните аномалии и на статичката стабилност на градбата и на почвата под неа, што беше остварено во соработка со Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија. Исто така, поставен е и привремен покрив над објектот за да може непречено да се одвива конзервацијата на архитектурата и на живописот во црквата, кој, според своите стилско-ликовни карактеристики, е пример за највисоките дострели во доменот на монументалното сликарство во источнохристијанската уметност - потенцираат оттаму.

Во рамките на активностите се појавила и потреба од интервентни археолошки истражувања со кои се утврдени длабината и состојбата на темелите од различните страни на црквата.

- Оваа година се доработува проектот за конзервација на архитектурата на црквата и нејзино конструктивно зајакнување по што паралелно ќе се работи на конзервацијата на архитектурата и на фрескоживописот. Сите активности за целосна конзервација на внатрешноста и надворешноста на оваа исклучително значајна црква се предвидува да бидат финализирани до крајот на годинава - велат од Министерството. ■

Коронарниот стрес-тест е безбедна, неинвазивна дијагностичка метода. Сепак, секој пациент пред изведувањето на тестот треба да биде запознаен со податоците за процедурата на тестирањето, за можните компликации во смисла на пад на артерискиот крвен притисок, вртоглавица и колапсна состојба, вели д-р Паланова

Разговараше |
Александра М. Бундалевска

П од кардиоваскуларни болести се подразбира заболување на срцето и на крвните садови, и на артериските и на венските крвни садови. Кога се вели кардиоваскуларни заболувања се мисли на артериосклерозата, која во суштина е процес на стареење на крвните садови каде што постојано има таложение на маснотии во крвните садови. Во зависност од тоа

која регија и кои крвни садови се зафатени, ќе настане и заболувањето. Карактеристично е тоа што сите имаат слични причинители, слични механизми на настанување и сличен третман. Кардиоваскуларните болести се убиец број еден кај човекот. Повеќе од 17 милиони луѓе во светот умираат годишно како последица на срцевите заболувања, велат статистиките. Овие болести ги напаѓаат луѓето кои се во полна работна сила.

СТРЕС-ТЕСТ Е ЗА ОНИЕ ШТО ИМААТ НЕЈАСНА ГРАДНА БОЛКА, АРИТМИЈА И ЗГОЛЕМЕН КРВЕН ПРИТИСОК

За да се превенираат овие болести и за да се спречи најмалку посакуваниот исход, може да се направат неколку теста и навреме да се реагира. Еден од нив е и коронарен стрес-тест, кој претставува дијагностичка процедура за дијагностицирање, евалуација и за лекување на пациентите со суспектна или со веќе дијагностицирана кардиоваскуларна болест, особено коронарната артериска болест, вели д-р Лидија Паланова, специјалист по интерна медицина – кардиолог во првата приватна општа болница „Ремедика“.

Што претставува коронарниот стрес-тест и на кои пациенти им се препорачува да го направат?

ПАЛАНОВА: Коронарен стрес-тест (КСТ) или популарно наречен, ергометриски тест, претставува дијагностичка процедура за дијагностицирање, евалуација и за лекување на пациентите со суспектна или со веќе дијагностицирана кардиоваскуларна болест, особено коронарната артериска болест. Претставува тест на физичко оптоварување, кој се изведува во неколку фази според однапред одредена процедура.

Кој го индицира и како се изведува тестот?

ПАЛАНОВА: Секој коронарен стрес-тест треба да биде индициран од доктор специјалист интернист-кардиолог. Тестот се изведува на подвижна лента по стандардизиран протокол по методот на Брус. Пациентот преку електроди се следи на екран при што му се мерат виталните параметри: артерискиот крвен притисок, пулсот и ЕКГ.

Инаку, се препорачува стрес-тест да направат сите пациенти со нејасна

градна болка, со промени во рутинското ЕКГ, потоа пациентите со аритмија и со зголемен крвен притисок.

Што треба да знае пациентот пред изведување на тестот?

ПАЛАНОВА: Коронарниот стрес-тест е безбедна, неинвазивна дијагностичка метода. Сепак, секој пациент пред изведувањето на тестот треба да биде запознаен со податоците за процедурата на тестирањето, за можните компликации во смисла на пад на артерискиот крвен притисок, вртоглавица и колапсна состојба. Доколку се работи за пациенти кои се дијабетичари, хипертоничари или срцеви болни, задолжително треба да ја испијат пропишаната терапија. Пациентите треба два часа пред изведување на тестот да бидат на лесна храна. Доколку пациентот чувствува какви било тегоби (замор, малаксаност, срцебиење, отежнато дишење, стегане и, или, болка во градите или болка во кој било дел од телото) пред започнување на тестот е должен да го извести докторот што го води тестот.

Сè повеќе има пациенти кои се жалат на кардиоваскуларните болести уште пред да навршат 40 години. Зошто се поместува таа граница?

ПАЛАНОВА: Кардиоваскуларните заболувања во последните декади сè почесто се јавуваат и кај помладата популација, односно пред да навршат 40 години. Ова е, секако, резултат на современиот начин на живот кој е преполн со стресови, на нездравите навики како што е пушењето и немањето физичка активност. Брзата храна која е преполна со маснотии, исто

така, е голем фактор за појавата на кардиоваскуларните заболувања.

На кои пациенти им се препорачува да носат холтер за притисок? Како се изведува процедурата?

ПАЛАНОВА: Процедурата се изведува на тој начин што на пациентот околу појасот му се монтира апаратчето кое е во големина на еден мобилен телефон и истото се поврзува со манжетна која се става на надлактицата на пациентот. Самиот апарат компјутерски е програмиран на половина час да ги мери артерискиот крвен притисок и пулсот, а потоа добиените вредности компјутерски се обработуваат и се анализираат при што се добива графички приказ на добиените вредности. Од направената анализа добиваме увид во дневно-ноќните варијации на артерискиот крвен притисок, пулсот, средната вредност на артерискиот крвен притисок.

Кои се индикациите за изведување на оваа дијагностичка процедура?

ПАЛАНОВА: Во повеќе земји во светот оваа дијагностичка процедура е рутинска во поставувањето на дијагнозата на самата болест – хипертензија. Кај нас, исто така, најчеста индикација е дијагностицирање на самата болест, при што се избегнува феноменот на бел мантил (скок на артерискиот крвен притисок во лекарските ординации), нерегулирана артериска хипертензија, како и целисходноста на дадената антихипертензивна терапија.

Кои се факторите на ризик за коронарна артериска болест?

ПАЛАНОВА: Најчести ризични фактори во нашата средина се вишокот на телесна тежина, односно дебелината, недостатокот на физичка активност, пушењето, зголемените маснотии во крвта, покачен артериски крвен притисок и континуиран стрес кој е наше секојдневје. Колку бројот на ризичните фактори е поголем, толку е поголема и можноста за развој на коронарна артериска болест. Присуството на некој од овие ризични фактори алармираат веднаш да се преземат соодветни мерки за да се избегне појавата на ова заболување.

За среќа, ние можеме да влијаеме на овие ризични фактори; доволно е само да ги смениме животните навики. Во последниве години многу се зборува за разни медицински диети, но најважно од сè е храната што ја консумираме да е разновидна, но пониско калорична, немасна, да се избегнува брзата храна а да се консумираат големи количини свежи салати, овошје и зеленчук. Престанокот на пушење и редовните прошетки во природата треба да бидат наше секојдневје. Лицата што се во т.н. континуиран стрес можат да се обидат со разни ментални вежби од типот на јога, потоа пилатес, а дури потоа седативи.

На кои пациенти им е потребно да им биде вграден стент?

ПАЛАНОВА: Кај пациентите кај кои со интервентна кардиолошка дијагностика, односно, со коронарна ангиографија ќе се докаже постоење на стеснување на крвниот сад, веднаш се интервенира со вградување на стент кој ќе ја овозможи проодливоста на крвниот сад. ■

СВЕДОШТВО ЗА ГРАДОТ СКОПЈЕ ОД КРАЈОТ НА 19 ВЕК

Блискаша околина на Скопје е убава, добро населена и богата со сѐшари манастири и друга античка осџавина

продолжува од претходниот број

Пишува: |
д-р Димитр
Љоровски Вавваковски

Вториот дел од книгата на Васил Кнчов („Град Скопје.

Белешки за неговата сегашност и минато“, објавена во 1898 година) се однесувала на околностите и на главните патишта со кои се поврзувал градот Скопје во доцноосманлискиот период.

На север од градот во подножјето на Скопска Црна Гора се наоѓа прекрасна долина, напишал Кнчов и продолжува, со многу потоци и со убава шума. Во подножјето на планината била сместени повеќе села, околу кои, според авторот, се наоѓале „најубавите лозја во овој дел на Македонија“. Кнчов не заборавил да ги спомне и големиот број цркви и манастири во овој предел (посебно манастирот „Св. Архангел“ во атарот на селото Кучевиште), од кои еден дел сѐ уште опстојувале, а друг дел биле веќе разурнати. За овој дел од скопската околина тој додава дека во римско време била „летната гра-

Васил Кнчов

дина на старото Скупи... и летна резиденција на богати великодостојници“. За населението од овој дел на Скопско тој забележал дека било „живо и поразбудено“ за разлика од другите делови од околицата. Селата имале убав изглед, а куќите обично биле на два ката. Од подножјето на Скопска Црна Гора кон Скопје воделе две патни правци. Едниот, т.н. Бутелски пат, водел од источниот дел на котлината по течението на реката Серава, додека другиот пат слегувал од западниот дел на котлината и поминува покрај аквадуктот.

Кнчов, исто така, дал одлична претстава за западниот дел од скопската котлина, за кој запишал, дека „се отвора

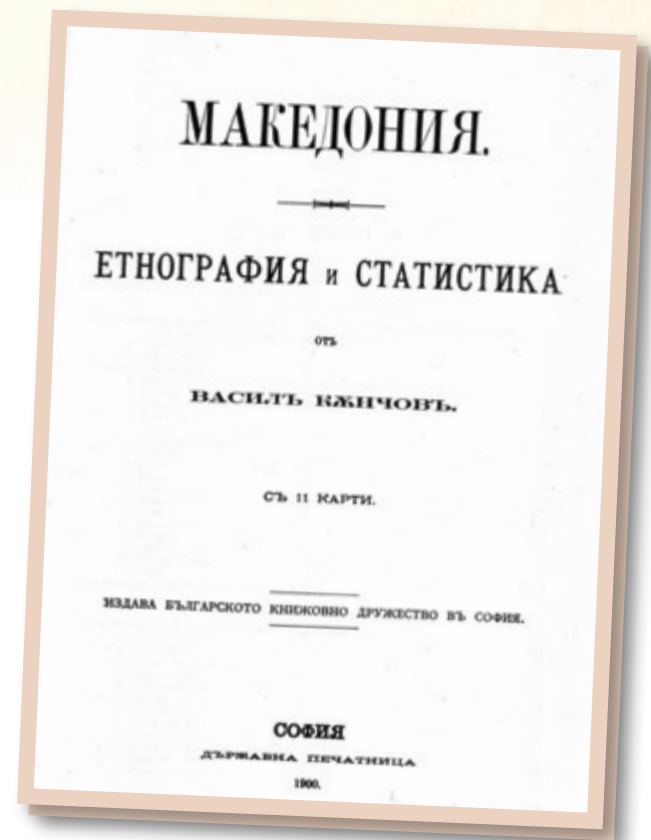
прекрасна долина меѓу планинските подножја“. „Местото е волшебено по својата природна убавина“, продолжува тој, „по заштитената положба меѓу високите планини, по бујната вегетација и по романтичните карпи и тераси кои ја украсуваат од јужната страна“. Кнчов ја споредил долината на реката Лепенец со Ломбардската долина во Италија. Во овој дел авторот го опишал и влегувањето на Вардар во скопската околина, во која пристига како „голема, бујна и бучна река“. Како притока на Вардар се споменува и реката Треска, која „пробива пат низ страшна свиткан тек, скокајќи од карпа на карпа... Величественоста се високите карпи кои се издигаат над устието во правец на небото. Повеќе остатоци од антиката се забележуваат по длабокото течение и по високите карпи. Целиот ред манастири го украсуваат тоа диво и преубаво место“ – заклучува Кнчов.

Васил Кнчов ги опишал во детали и падините на планината Водно, која ја нарекол уште и „терасовидна планина, доста стрмна, чие подножје допирадо до малиот дел од десниот брег на реката Вардар“. „На еден дел од терасата се наоѓа Нерези со својот убав манастир („Св. Пантелејмон“)... Ридовите се покриени со лозја, а во пониските места, околу железниот пат има убави градини на зеленчук. Уште еден кисел извор има близу до градот; тој е јужно од Скопје во подножјето на Водно“.

Скопското поле, кое се протега југоисточно по течението на реката Вардар, според Кнчов било едно од најплодните во османлиска Македонија. Во средишниот дел од ова поле се наоѓало широко блато околу кое биле сместени голем број села. Според него, овие населени места биле доста сиромашни бидејќи биле чифлици во посед на скопските бегови. На крајот од полето биле сместени селата Таор и Бадар, кои според Кнчов, имале посебна историска важност како татковина на познатиот византиски император Јустинијан. „Југозападно од полето, над десниот брег од Вардар се наоѓа Бабунскиот синџир со многу гребени меѓу кои има убави планински долини. Тука, во планинскиот осој се наоѓа Марковиот манастир до Марковата река... Во долината на оваа река се наоѓаат многу римски антиквитети, а има остатоци и од стари рудници за злато“.

Како заклучок на овој дел авторот забележал дека скопската околина била способна да снабдува со храна поголема популација. „Ситуацијата меѓу околните провинции на Балканскиот Полуостров ѝ дава уште поголемо значење и покажува дека од самата природа дизајнирала да биде важна крстосница како комерцијален град. Поради тоа, во многувековното постоење тој играл важна улога секогаш кога околните области не биле одделени од него со политички граници. Но и кога биле одвоени, бил важен стратешки град како што е и денес. Со сите овие области е поврзан со главни патишта...“ – потенцирал Кнчов.

Во секој случај, во тоа време градот Скопје бил поврзан и со значајна патна инфраструктура со другите делови од Балканскиот Полуостров. На југоисток кон Катланово продирале два патни правци кои го поврзувале градот со Егејското Море. Кнчов едниот го нарекол „Скопски пат“, а другиот „Серски пат“. Првиот патен правец е познат и постои до ден-денес, или т.н. Вардарска магистрала. На оваа делница во тој период веќе постоела и железничката линија која го поврзувала Скопје со Солун на растојание од 369 километри. „Серскиот пат“ ги соединувал Скопје со „богатите плодни долини на Брегалница, на Струмица и со големото и многу продуктивно приморско Серско поле“. Цел овој пат бил „коњски“. По него обично оделе коњски карвани, ако на многу места можело да се оди и со автомобил. Треба да се потенцира дека овие два патни правци во тоа време биле дел од

Османлиската империја и истовремено биле важни артерии од животното значење за населението во османлиска Македонија.

Скопје било поврзано и со Србија (Морава) и со централна Бугарија. Кнчов едниот пат го нарекол „Низи“, а другиот „Софиски пат“. Од Скопје до Куманово овие две релации се движеле по ист пат, а потоа се делат, едниот во правец на Србија, а другиот кон Бугарија. Други два патни правци излегувале од Скопје кон запад и ја поврзувале областа со други делови од Балканот. Едниот правец водел кон Босна и Херцеговина. Треба да се спомене дека вториот, западен пат, бил наречен уште и „Битолски пат“. Ако денес главниот патен правец од Скопје до Битола води од Скопје кон Велес, Прилеп и завршува за Битола, сепак, тој во минатото се протегал Скопје-Тетово-Гостивар-Кичево-Битола. Така, на пример, од Скопје до Битола преку овој патен правец вкупно се патуvalo околу 35 часа: 12 часа од Скопје до Гостивар, 8 часа од Гостивар до

Кичево и 15 часа од Кичево до Битола. Истовремено овој патен правец имал важно воено значење за османлиската власт во Македонија, бидејќи ги поврзувал двете најважни воени бази во овој дел од империјата.

За значењето на Скопје во однос на неговото патно поврзување, Кнчов заклучил: „Сите тие патишта имаат место меѓу најглавните на Балканскиот Полуостров и сите се фокусираат во Скопје, поврзувајќи го со најважните градови во средниот, јужниот и во западниот дел на полуостровот. Кога ќе се олеснат прекуграничните контакти меѓу турската држава и Бугарија, Србија и Босна, и кога ќе се обезбедат албанските премини, наеднаш овие патишта ќе добијат многу поголемо значење и Скопје ќе стане главен внатрешен град на Балканскиот Полуостров – средиште меѓу Централна Бугарија и Албанија, меѓу Белото Море и Босна со Србија“.

Продолжува...

КНИЖАРНИЦАТА „МАТИЦА
ЕКСКЛУЗИВ“ ПРЕПОРАЧУВА:

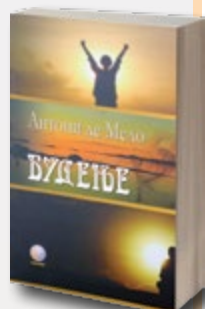

1

**Ако не те видам
никогаш повеќе**
Лаура Мартинез
Белји

2

Будење
Антони
де Мело

3

**Казна за гревот -
Книга на спомените**
Јелена Бачиќ
Алипкиќ

4

Славејот
Моргана
Галовеј

5

**Волци и
ангели**
Сепо
Јокинен

СЕДУМНАЕСЕТ ПРЕТСТАВИ ЗА СЕДУМ ДЕНА ПРЕД БИТОЛСКАТА ПУБЛИКА

„Животот е прекрасен“ за почеток на Фестивалот на монодрама во Битола

Годинава учествуваат актери од повеќе земји меѓу кои Албанија, Србија, Македонија, Литванија, САД, Хрватска, Израел, Ерменија и Бугарија, кои ќе се борат за престижната Гран-при

На 4 мај почна Фестивалот на монодрама во Битола. Фестивалот ќе трае седум дена, а вљубениците во театарот имаат можност да погледнат 13 монодрами, кои ќе се борат за престижната Гран-при, како и неколку претстави што ќе бидат изведени надвор од конкуренција.

На фестивалот учествуваат актери од повеќе земји, меѓу кои Албанија, Србија, Македонија, Литванија, САД, Хрватска, Израел, Ерменија и Бугарија. Престижната награда ќе ја додели интернационалното жири Нина Мазур, Иван Лео Лемо, Братислав Димитров, Билјана Крајчевска и претседателот Петар Темелковски. Фестивалот е во организација на Центар за култура Битола, а со поддршка на Министерството за култура. Фестивалот ќе го отвори претставата „Животот е прекрасен“ на МНТ, а во режија на Александар Морфов, а ќе го затвори „Случајот Хармс“ на Театар Комедија во режија на Дино Мустафиќ. Интересот за овој сценски жанр во Битола е огромен.

■ Битолската публика веќе го препозна овој фестивал во из-

минатите седумнаесет изданија и го поддржува со голема посетеност и заинтересираност, особено во последните пет години. Тоа го потврдува фактот дека фестивалот го има своето заслужено место на театарската мапа, не само во Битола и во Македонија, туку и пошироко, како еден од најстарите фестивали во регионот - рече Борче Димитровски, директорот на Фестивалот.

Селектор на официјалната програма е Петар Мирчевски. Програмата беше извршена селекција од голема понуда, во која ќе продефилираат актери на разни возрасти, сè до врвни авторски имиња на светската драматургија.

■ Има од најмлади актери до најстари. Кај нас од Македонија е еден од доајените на македонското глумиште Мите Грозданов. Имаме пет монодрами од Македонија, а од авторите, од светските класици се застапени Достоевски, Тургенев, Марк Твен, Дарио Фо, Чарлс Буковски и домашни автори - рече Петар Мирчевски, уметничкиот директор на Фестивалот. ■ (Н.П.)

АНТОЛОГИЈА

КИНИСАЛ МИ СВЕТИ ЃОРЃИЈА

Кинисал ми на ден Ѓурѓовден,
кинисал ми на потка да одит,
да запотнит нивје и ливаѓе.
Кога беше сред поле широко,
Ги сусрете она суро ламја,
тој е извај него остра сабја,
Е пресеже она сура ламја.
Потекоа три силни порои,
Први порој се бела пченица,
Други порој она рујно вино,
Трети порој се руди јагниња.

Кинисале ми, кинисале ми,
двесте девојки,
Двесте девојки, двесте девојки,
триста невести,
Да ми одат да ми одат
на билје брање.
Двесте девојки, двесте девојки,
билје копаје,
Триста невести, триста невести,
цвеќе береје,
Цвеќе береје, цвеќе береје,
венци виеје,
Венци виеје, венци виеје,
на мошки деца.

100 НАЈУБАВИ СЛИКИ НА СИТЕ ВРЕМИЊА

„Свети Ѓорѓи и ламјата“ од Паоло Учело

„Свети Ѓорѓи и ламјата“ е слика од Паоло Учело (1397-1475) и е насликана во 1470 година. Денес таа е изложена во Националната галерија во Лондон, Велика Британија. Учело е италијански сли-

кар и математичар. Навлегувањето на готскиот стил во уметност е многу очигледно во ова дело на Учело, каде што тој покажува сцена од познатата приказна за свети Ѓорѓи и ламјата. ■

ТОП 5 НАГЛЕДАНИ ФИЛМА

во САД викендов

1

КНИГА ЗА ЦУНГЛАТА
THE JUNGLE BOOK

Заработка: 43.700.000 \$

Жанр: авантура
Режија: Џон Фавроу
Актери: Нил Сати,
Бил Мареј,
Бен Кингсли

2

ЛОВЕЦОТ И
ЛЕДЕНАТА КРАЛИЦА
THE HUNTSMAN
WINTER'S WAR

Заработка: 9.600.000 \$

Жанр: акција
Режија: Седрик Николас Тројан
Актери: Крис Хемсворт,
Шарлиз Терон,
Џесика Честејн

3

КИЈАНУ
KEANU

Заработка: 9.500.000 \$

Жанр: комедија
Режија: Питер Атенсио
Актери: Киган-Мајкл Кеј,
Џоран Пил,
Тофани Ходиш

4

ДЕНОТ НА МАЈКИТЕ
MOTHER'S DAY

Заработка: 8.400.000 \$

Жанр: комедија
Режија: Гери Маршал
Актери: Џенифер Анистон,
Кејт Хадсон,
Џулија Робертс

5

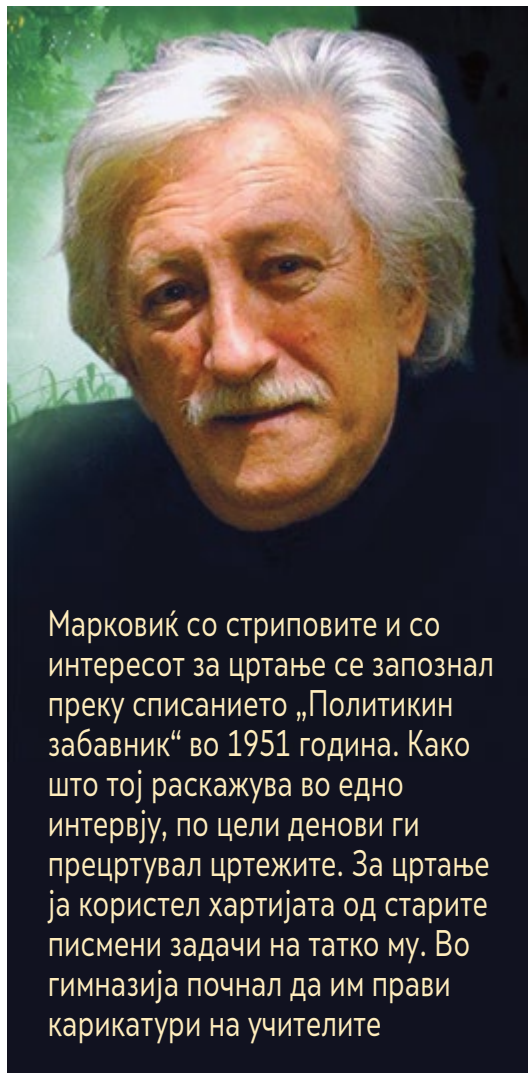
БЕРБЕРНИЦА: СЛЕДНОТО
ПОТСТРИЖУВАЊЕ
BARBERSHOP:
THE NEXT CUT

Заработка: 6.100.000 \$

Жанр: комедија
Режија: Малком Д. Лир
Актери: Ајс Кјуб,
Реџина Хол,
Ентони Андерсон

КАРИКАТУРИСТОТ ШТО ЈА НАЦРТА МАКЕДОНСКАТА РЕАЛНОСТ

Марковиќ со стриповите и со интересот за цртање се запознал преку списанието „Политикин забавник“ во 1951 година. Како што тој раскажува во едно интервју, по цели денови ги прецртувал цртежите. За цртање ја користел хартијата од старите писмени задачи на татко му. Во гимназија почнал да им прави карикатури на учителите

Подготвила
Александра М. Бундалевска

Дарко Марковиќ, автор на најпознатиот стрип-јунак во македонската историја, „Пецко“, е добитник на наградата „Златен објектив“, која ја доделува Кинотека на Македонија за исклучителен придонес во македонската кинематографија за 2016 година. Поради влошената здравствена состојба, наградата ја прими неговиот син Филип Марковиќ, кој изрази благодарност за укажаната чест.

– Ве уверувам дека Дарко навистина ја цени наградата и е радосен поради укажаната чест со ова големо признание и потврда за неговата долгогодишна успешна работа во филмската сфера – рече Филип Марковиќ на свеченоста на Кинотека на Македонија која годинава го прославува јубилејот 40 години од формирањето на оваа институција.

Дарко Марковиќ (1940) или популарниот **Дар-Мар** е карикатурист, сатиричар, режисер и аниматор, стрип-цртач, илустратор и дизајнер. По дипломирањето архитектура во 1966 година, во 1972 специјализирал анимиран филм во Загреб под менторство на оскаронецот Душан Вукотиќ. Професионалната кариера како карикатурист ја започнал во 1960 година работејќи за повеќе весници и списанија во Македонија и во поранешна Југославија. Од 1966 до 1975 година работел како главен уредник во сатиричното списание „Остен“ и како директор на Светската галерија на карикатури во Скопје.

Во 1975 година се вработува во Вардар Филм – Скопје, отворајќи студио за анимиран филм. Од 1978 година работи како слободен уметник, а во 1983 е назначен за професор на Факултетот за уметност во Скопје по предметот анимиран филм. Во истиот период работи како главен уредник на културно-уметничката програма во Телевизија Скопје. Од 1988 до 1995 година живее и работи во Лондон. Во 1995 се враќа во Македонија.

За своите карикатури и анимирани филмови има добиено повеќе од триесет награди и признанија. Меѓу позначајните награди за карикатура што ги добил се: прва награда на Фестивалот за хумор во Будва во 1968 година, Награда на ре-

дакцијата „Јез“ (Шабац) во 1970 година, награда „Мартини“ во Борфигера (Италија) во 1973 година, втора награда на Светската галерија на карикатури во Скопје во 1979 година и други.

Меѓу позначајните награди за анимација што ги добил се: Награда за нов ТВ-израз во Порторож, Словенија, во 1974 година за филмот „Шоу-машина“, Диплома на официјалното жири на фестивалот во Оберхаузен, Германија, во 1976 за филмот „Стоп“, „Сребрена роза“ во Монтре, Швајцарија, во 1977 за филмот „Каша“, „Сребрен змеј“ на фестивалот во Краков, Полска, во 1979 за филмот „Циркус“, „Бронзена роза“ во Монтре, Швајцарија во 1982 за филмот „Фестивал“ и други.

Негови познати анимации се „Граница“ (1976), „Стоп“ (1976), „Три минути на светот на Мирослав Бартак“ (1976), „Рака“ (1980), „Фасада“ (1996) и други.

Автор е и на популарниот стрип во дневните весници „Нова Македонија“, „Дневник“, „Време“ и „Ден“, „Пецко“, како и на истоимената серија анимирани филмови на А1 телевизија.

Марковиќ е еднакво успешен и во пишување. Напишал неколку книги – „Оче наш – мајко моја“, збирка од афоризми и етиграми, три стрип-книги „Учете англиски“, автобиографскиот роман „Лична карта“, романот „Балкан во Лондон“.

Со стриповите и со интересот за цртање Марковиќ се запознал преку списанието „Политикин забавник“ во 1951 година. Како што тој раскажува во едно интервју, по цели денови ги прецртувал цртежите. За цртање ја користел хартијата од старите писмени задачи на татко му. Во гимназија почнал да прави карикатури на учителите. Бил дел од училишниот весник „Наш глас“. Тој весник бил чуван на машина за пишување во седум примероци и се читал од ученик на ученик. Голем дел од своето слободно време во гимназија го посветувал на киното и на гледањето филмови. Раскажува дека сите биле фасцинирани од филмот „Бал на вода“, а тој го гледал 11 пати. Филмот „Тајниот живот на Волетан Мити“ со Дени Кеј му ги развил фантазијата и начинот на размислување. Марковиќ вели дека научил да биде максимално слободен во размислувањата и во фантазирањето.

Освен театарот и филмот, големо влијание во неговиот развој има и рок-музиката, затоа и неговите први анимирани филмови се музички.

„Дар-Мар е творец со елитен дух и со оригиналност - квалитативи што априори го чинат супериорен во оваа, но и во пошироката средина. Кога сме соочени со таков квалитетен квантитет и со таков квантитетен квалитет на тво-

речката инвенција, каков што е во неговиот случај, веднаш ни се наметнува констатацијата за непредвидливите и за неизмерливите димензии на човековите можности и способности“, вели Соња Абациева Димитрова во еден осврт на творештвото на Дар-Мар.

Според неа, Дар-Мар, како и сите карикатуристи, односно новинари, кои реагираат на најсериозните прашања на денешницата со смешни цртани идеи, „не се родил за да живее убаво“. Жртвувајќи ја својата примарна вокација – архитектурата - во полза на карикатурата, а со тоа свесно и предизвикувајќи го ризикот, компликациите, проблемите - понеубавата страна на животот - тој се определува за играта како најадекватен начин за лансирање на осилата на духот во ранливиот организам на денешниот човек.

„Остриците на неговата цртана критика се забиваат цврсто во месото на лицемерството, на егоизмот, на дехуманизацијата, на мегаломанијата, одново преку играта како штица за отскок, игра што значи вербално, ликовно или филмско креатив-

но празнење. Манипулирајќи со сопствените искри на духот, без стеги и конвулсии, Дар-Мар ја поставува дијагнозата на една цивилизација, тргнувајќи од игрите што се играат во неа. Ако сите чинови на неговата творечка операција не ги сместиме во контекстот на посочената човекова активност, не ќе најдеме адекватно објаснување за онаа доза на искреност и спонтаност на инвенцијата, не ќе најдеме одговор за детската чистота на пораката и релаксацијата на духот, кои се без сомнение иманентни на неговиот опус.

Скромнен придонес кон сфаќањето на културата како живот-игра или на животот како култура-игра му припаѓа и на Дар-Мар. И не само тоа: ако се согласиме со Шилеровата мисла дека „човекот си игра само кога е човек во полна смисла на зборот, а целосно е човек само кога си игра“, логично ќе заклучиме дека ова творештво нè збогатува со најзначајната димензија – хуманата“, вели Абациева-Димитрова. ■

Со секој купен број на „Република“ добивате попуст од 50 денари за кино-проекции во „Милениум“

ПОПУСТ
50
денари
Важи од 6.5. - 12.5.2016

КИНО МИЛЕНИУМ 3D

„ЕВГЕНИЈ ОНЕГИН“ ГИ ОТВОРА „МАЈСКИ ОПЕРСКИ ВЕЧЕРИ“

За првпат се воведуваат „Мали мајски оперски вечери“, програма за најмладите, на која ќе бидат изведени двете детски претстави „Петар Пан“ и „Доктор Офболи“, кои се апсолутен хит меѓу децата, ќе се претстави детскиот хор на МОБ „Фалсето“, а премиерно ќе биде изведена детската оперска претстава „Црвенкапа“, вели Дурловски

Пишува | Невена Појовска

Македонската опера и балет во изминативе шест месеци понуди богат репертоар: Две претстави неделно и за возрасните и за најмладите, дополнети со претставите и со настаните на малата сцена, со тоа МОБ се избори за пиететот храм на уметноста во Македонија.

- Мојата програма за раководење на МОБ на многумина им изгледаше преамбициозна. Денеска, по само шест месеци, МОБ има најмалку двојно повеќе претстави од тоа на што беше навикната публиката. Ја воведовме и викенд-програмата за најмладите. Целосно ја активиравме и малата сцена на која, освен подготовките на претставите, сега веќе се одржуваат и претстави од тековниот репертоар. Ме прави горд тоа што публиката одговара позитивно на оваа промена и што за нашите претстави се бара билет повеќе - ни рече **Игор Дурловски**, директор на Македонската опера и балет.

Веќе се навикнавме на сцената на МОБ речиси еднаш месечно да гледаме по една премиера.

- Да, тенденцијата е да ги обновиме старите и да поставиме нови досега неизведувани претстави во нашата кука. Во таа насока, морам да ја споменам и да се заблагодарам на огромната поддршка од Министерството за култура, кое несекично стои зад нас во секој наш проект и ни по-

мага во реализацијата на новите идеи. Така беше и со премиерата на оперската претстава „Турандот“, за чиешто поставување на сцената со негова помош успеавме да ангажираме тим од светски ранг. Тим што во соработка со нашата екипа се покажа како добитна комбинација, па така и критиките за претставата беа многу позитивни. На публиката можам со задоволство да ѝ ја најавам втората изведба на „Турандот“ на 26 мај, како дел од „Мајските оперски вечери“ - вели **Дурловски**.

Оваа година програмата на МОБ е прилично разновидна.

- Сите овие месеци работевме на тоа да ѝ дадеме избор на публиката, многу богат репертоар, воедно и многу познати имиња како солисти и диригенти, што е традиција на овој фестивал. Сепак, не смеам да не нагласам дека оваа година славиме 44 години МОБ. Токму затоа, за првпат, од постоењето на фестивалот се воведуваат „Мали мајски оперски вечери“, програма за најмладите, на која ќе бидат изведени двете детски претстави „Петар Пан“ и „Доктор Офболи“, кои се апсолутен хит меѓу децата. Дополнително свое прво претставување ќе има и детскиот хор на МОБ „Фалсето“ и премиерно ќе биде изведена детската оперска претстава „Црвенкапа“. И само отворање на МОБ ќе биде со премиера на оперската претстава „Евгениј Онегин“ на деветти мај - информираше **Дурловски**.

Игор Дурловски

Минатата среда имавме можност да ја проследиме премиерно балетската претстава „Црвената соба“.

- „Црвената соба“ е прва премиера откако сум на позицијата уметнички директор на балетот. Водени од фактот дека балетот „14 часа“ е една од најпродаваните и најгледани балетски претстави како на нашата сцена, така и на сцените во Европа

каде што гостуваше балетот на МОБ, го поканив кореографот Игор Киров да направи нова претстава за освежување на публиката. Тој во соработка со сценографката Марија Ветероска, костимографот Александар Ношпал и Милчо Александров како дизајнер за светло, направи претстава што на самата премиера докажа дека ќе биде достоин наследник на претходникот. Публиката со 15-минутен громогласен аплауз го поздрави тоа на што работевме деноноќно во изминатите два месеца. Благодарам на нашите првенци и на ансамблот што собраа храброст за овој предизвик и веруваа во ова дело. Датумот не беше случаен, премиерната претстава беше во чест на светскиот ден на танцот - ни изјави уметничката директорка на балетот при МОБ, **Олга Панго**.

За во ноември најавувате нова премиера, за првпат ќе биде изведен балетот „Клеопатра“?

- Пред да ја најавам премиерата во ноември, би сакала да ја поканам публиката на претставата „Лебедово езеро“, која ќе се одржи 13 мај, во рамките на МОБ, а каде што во главните улоги за првпат ни гостуваат првенците на Националниот балет на Англија. Тоа ќе биде вечер за паметење, вистинско уживање. „Клеопатра“ е балет што го најавувам за ноември оваа година. Нашата публика знае што е квалитет и од тие причини веќе во септември

Олга Панго и Горан Цветковиќ

почнуваме со подготовките за премиерата. Целта на целата управа на МОБ е покрај зголемувањето на репертоарот, да се зголеми и квалитетот на претставите. Затоа и на „Клеопатра“ ќе се работи од самиот почеток на новата сезона. Верувам дека ќе направиме балетска претстава што многу години ќе биде изведувана на редовниот репертоар на балетот при МОБ - вели **Панго**.

Не е тешко да се забележи интензивното присуство на МОБ во медиумите, како во електронските така и во печатените.

- За мене како раководител на маркетингот при МОБ, задача е да го промовирам тоа што раководството го поставува на репертоарот. Сепак, морам да нагласам дека секојдневните средби, тимската рабо-

та, ни овозможува заеднички да го уредуваме репертоарот. Тој, пред сè, се базира на тоа што публиката сака да го чуе и да го види. Публиката е наш најголем критичар, а ние сме тука да ги исполниме нејзините желби. Задоволство ми е да кажам дека бројот на публиката во изминатиов период е удвоен. Тоа означува дека и соработката меѓу одделот за маркетинг при МОБ и медиумите што ни се покровители, одлично функционира и таа соработка вродува со плод. Показател се и преполните сали на премиерата на оперската претстава „Турандот“, на балетот „Лебедово езеро“, како и на премиерата на балетот „Црвената соба“ - ни рече **Горан Цветковиќ**, директор за маркетинг на МОБ.

Пред вас се 44. Мајски оперски вечери, многу наслови, речиси секој втор ден има по една претстава, тоа е своевиден предизвик.

- Да, за првпат МОБ има различен концепт, и повторно ќе кажам дека и овој концепт е направен во соработка со тие за кои ние во заднина работиме со месеци, а тоа е публиката. За нас, во ова турбулентно време, голем тест со нашата публика беше премиерата на балетот „Црвената соба“. Но, за среќа, тестот покажа дека сме во право. Тоа што секојдневно работевме од утро до мрак, се исплатеше. Публиката самоволно покажа дека и во ова време, приоритет му два на квалитетот на животот, таа сака да посетува културни настани, сака да биде дел од нашите премиери, од нашите концерти. Задоволство ми е да кажам дека билетите за МОБ се пуштени во продажба уште пред дваесетина дена и веќе се продадени половина од претставите. Дозвовете во оваа пригода да ви се заблагодарам и на вас, како наш медиумски покровител, и заедно со публиката, да ве поканам на годишните „Мајски оперски вечери“ од 9 до 31 мај да уживаме заедно во уникатноста на „Чувството во живо“ - ни рече **Цветковиќ**.

НЕ СМЕ КОНКУРЕНЦИЈА, ТУКУ ПРИЈАТЕЛКИ

Од недела во недела сè произвесно е дека една од трите Македонки ќе ја однесе победата во оваа сезона на „Пинкови ѕвездички“. Но, и да не е така, сите се согласуваат дека со своите 12, односно 14 и 15 години, Мартија Станојковиќ, Антониа Гиговска и Елена Бимбилловска доминираат на сцената на ова балканско шоу. Горди, но сепак скромни на својот успех, девојчињата велат дека се свесни дека треба уште да работат, но ќе дадат сè од себе за да успеат во својот сон

Пишува | **Марина Косићовска**

МАРТИЈА СТАНОЈКОВИЌ

Дванаесетгодишната кумановка Мартија е одлична ученичка во шесто одделение, која сака слободното време да го поминува во читање, да се забавува со обожавателите на социјалните мрежи и да си посвети време за себе.

Идејата да се пријави на ова шоу била на нејзиното семејство.

■ Уште кога сум била мала го препознале музичкиот потенцијал што го поседувам. Сè се случи спонтано. Ме прашаа дали би сакала да учествувам на некое музичко шоу, јас секако изразив голема желба и се пријавив на „Пинкови ѕвездички“ – го започнува разговорот Мартија.

На прашањето зошто токму преку „Пинкови ѕвездички“ одлучила да го покаже својот талент, вели дека затоа што тоа е најактуелното шоу во моментот.

■ И јас лично сакав да се пријавам на „Пинкови ѕвездички“ затоа што знаев дека ќе имам прекрасно пријателство и прекрасна дружба околу мене – вели Мартија.

И трите девојчиња уште од најрана возраст имаат можност да искушат како е да се работи

со огромен тим и со професионална продукција, а Мартија не може да издвои што најмногу ѝ се допаѓа од ова искуство.

■ Најубавиот дел е дружбата и стекнувањето на нови пријателства – вели малата кумановка.

Сепак, тука е и можноста да се работи и да се добиваат совети од големи балкански ѕвезди, како што се членовите на жирито. Според Мартија, меѓу целата таа позитивна реакција од жирито, еден коментар најмногу допре до неа.

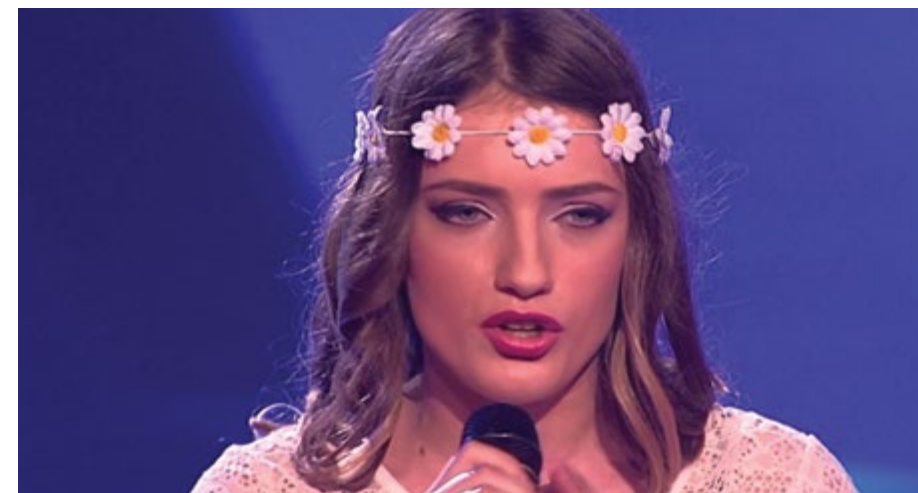
■ Најмногу ме допре коментарот кога ми рекоа дека сум за светска сцена. Свесна сум дека треба да работам на себе за да го постигнам тоа ниво, но среќна сум бидејќи ретко кој на толку мала возраст станал популарен низ поранешните југословенски републики – вели Мартија.

Нејзините настапи не го распакуваат и не го креваат на нозе само жирито. Тука е и публиката која од емисија во емисија дава сè поголема поддршка. И трите девојки се блиску до победа на шоуто, а нивните настапи на „Јутјуб“ имаат милионски прегледи и многу коментари со поддршка. Но, Мартија скромно гледа на својата популарност.

■ Огромната поддршка од обожавателите ми годи, но сепак се трудам да не го истакнувам тоа премногу и да останам иста како што сум била досега – вели таа.

Таа е свесна дека шоуто наскоро ќе заврши, но не размислувала многу на тоа што ќе биде потоа.

■ Но, би сакала и ќе се потрудам да станам светска поп-ѕвезда – вели Мартија.

ЕЛЕНА БИМБИЛОВСКА

За петнаесетгодишната Елена музиката веќе е на прво место. Таа е втора година во средното музичко училиште „Тодор Скаловски – Тетоец“ во Струга, а голем дел од своето слободно време го поминува во пеење. Веќе шест години е дел и од ракометниот клуб Стружанка, но признава дека во последно и нема толку време за тренинзите и малку го запоставила ракометот.

Сама одлучила да се пријави на шоуто и веднаш добила поддршка од најблиските.

■ Додека траеше претходната сезона имав голема желба да се пријавам и во тоа ме поддржа моето семејство – вели Елена.

И за неа „Пинкови ѕвездички“ беше прв избор за да го покаже огромниот музички талент.

■ Ова е најгледано шоу на Балканот, а преку музички шоуа можеш да научиш многу од коментарите на жирито, кое најчесто го сочинуваат успешни музичари – смета Елена.

Многу од тие совети, вели, ги прифатила и веќе работи на нив.

■ Има многу совети кои ми се допаднаа, но можам да го издвојам

советот на Милан Станковиќ, српски пејач и член на жирито, кој ми кажа дека секогаш треба да сум своја – вели Елена.

Искуството да се биде дел од огромна и професионална продукција, вели, не го зема здраво за готово, туку знае каква одговорност носи со себе.

■ Добро е што уште од мали учиме како треба да се однесуваме во иднина ако планираме да станеме професионалци – вели Елена.

Она што најмногу ѝ се допаѓа од ова искуство, пак, е чувството додека пее пред публиката и пред жирито.

■ Чувството е прекрасно бидејќи пред сè сум горда на себе што постигнувам толкав успех вежбајќи сама и среќна сум што ги правам горди оние што ми даваат најголема поддршка – вели талентираната стружанка.

Шоуто наскоро доаѓа до својот крај, но за Елена тоа нема да промени многу бидејќи веќе знае што понатаму

■ Отсекогаш сум планирала да го усовршам знаењето за музиката. Планирам да завршам музичка академија и да станам пејачка – вели одлучно таа.

И трите девојки една во друга пронајдоа ново пријателство и голема поддршка. Каква е дружбата меѓу Мартија, Елена и Антониа?

■ Секогаш се поддржуваме и си даваме совети. Се дружиме многу и не се гледаме како конкуренција, туку како пријателки – вели Елена.

■ Ние сме едни од најдобрите пријателки во шоуто. Се дружиме и приватно, излегуваме на прошетки, често се гледаме. Најважна е меѓусебната поддршка – додава Мартија.

СПЕКТАКУЛАРЕН ОД СЕКОЈ АСПЕКТ

ПАРИЗ - ГРАДОТ НА СВЕТЛИНАТА, НА ЛЉУБОВТА И НА ВИНОТО

Пишува | Маја Косиовска

Превоз: Со авион Скопје - Загреб - Париз (Шар де Гол), од аеродромот до градот со такси-комби (не може да биде повеќе од 40-45 евра во правец, околу 40 минути) и со метро-воз на враќање (околу девет евра). Градски превоз: карта е 1,7 еврo за едно возење или 12 евра за 10 возења. Версај - и приказната за екстраваганцијата може да започне. Таму е почетокот на она што значи многу и повеќе од многу. Започнете го истражувањето од Салата на огледалата, каде што сè ќе ви стане јасно. Понатаму, ако ви остане време, видете ги градините што ја красат оваа незаборавна палата.

Лувр - тоа е едно од врвните места во светот кога станува збор за нешто што мора да се види додека сте живи. Ви советуваме само да облечете удобни чевли, да си носите шише со вода и однапред да знаете што сакате да видите. Најпрво застанете пред влезот на Лувр и видете ја Стаклената пирамида. Низ ходниците патот сигурно ќе ве однесе и до „Мона Лиза“, но ние ви препорачуваме да ги видите и „Сплавот на Медузата“ како и статуата на божицата Ника.

Музеи - Освен познатиот и огромен музеј Лувр, Париз има многу други познати музеи кои треба да се посетат и да се разгледаат како музејот на Пикасо, музејот

на Родин, музејот Орсеј, музејот Монпарнас, како и центарот Жорж Помпиду, познат и како Бобург, седиштето на Националниот музеј на современа уметност. Ако сакате да ја избегнете гужвата и да поминете интересно попладне, можете да си најдете некој од помалку познатите музеи што ве интересира, како на пример, музејот за историјата на полицијата, музејот на слободното сидарство (масоните)... Во секој случај, изборот е голем!

Ајфеловата кула - Единствената причина за да не го посетите симболот на Париз е ако имате страв од височина. Ова е спектакуларно здание дури и ако се набљудува од земјата, а погледот одозгора

Ако го опишуваме со еден збор, тогаш за Париз ќе речеме дека е неспоредлив. Тоа е град создаден за романса. Токму затоа е место кое не се одминува, особено ако сте вљубени. Париз е град кој секогаш ве чека со отворени раце. Спектакуларен од секој аспект, центар на уметноста, на отменоста, на историјата и на убавината. Велат дека оној што го посетил овој град, секогаш се враќа повторно да ја истражува секоја негова уллица. Дворецот Лувр, Версај, Триумфалната капија и многу други архитектонски ремек-дела со својата историја и со својата култура се уште една причина за посета на овој величествен град

може само да замисли. Безбројните кровови и познатите мансарди на Париз, ќе направат да го заборавите сиот напор што ви бил потребен за да стигнете дотука.

Сена - Сè што треба да одлучите е по кој кеј од Сена ќе се шетате. И двата брега нудат специфични места и занимливости. Ако одберете да се шетате по левиот брег, ќе најдете на споменици од артисти, писатели и од револуционери. На левиот брег се и кафулињата за кои сигурно сте читале во некоја книга. Ако мислите ви се насочени кон десниот брег, појдете до Маре, одлично место во кое ќе треба да го пронајдете излезот од Лавиринтот. И се разбира, да го видите музејот на Пикасо.

Богородичната црква - Величествен пример на готската архитектура, дневно е посетувана од околу 30.000 посетители, а годишно од околу 13 милиони.

Гробиштата - Ова можеби звучи малку чудно како предлог, но гробиштата Пер Лашез се познати низ цел свет и годишно ги посетуваат околу два милиона посетители. Гробиштата се тивко и мирно место на кое може да прошетате и да ги видите вечните домови на многу славни лица како Џим Морисон, Оскар Вајлд, Едит Пјаф, Амадео Модилиани, Марија Калас, Фредерик Шопен...

Улицата Шанзелизе - Облечете некои модерни, но удобни чевли бидејќи тука имате многу за шетање. Од кафулиња, театри и кина, до продавници со луксузни трговски марки. Авенијата е долга 2,2 километри, а се про-

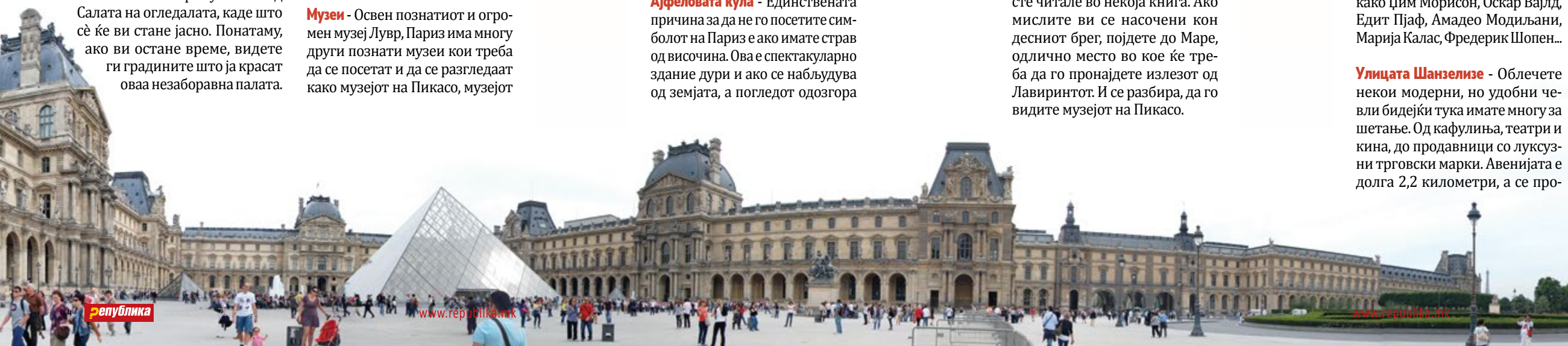

тега од плоштадот Конкорд до Триумфалната порта, па така шетајќи по најпозната улица во Париз ќе видите уште две важни знаменитости.

Луѓето - Една од најинтересните работи што треба да ја направите во Париз е едноставно да седнете и да ги набљудувате луѓето. Кога ќе се уморите од шетање и од разгледување на туристичките атракции, најдете едно убаво типично париско кафуле. Седнете со кафе и набљудувајте го светот околу вас!

Пазари за стари работи - Најпознатиот пазар на стари работи е оној што се наоѓа на улицата Уен, каде што има стотици продавачи на тезги со најразлични стари работи (исто така и џепчици, така што треба да се внимава!). Има и други познати вакви пазари како Порт де Ванв и Марш Алигре - така што не испуштајте да посетите некој, можеби ќе си најдете нешто интересно!

Појдете на кабаре - Не смеете да појдете во Градот на светлината, а да не посетите еден ваков спектакл. Доколку се мислите каде да појдете, одговорот е едноставен „Мулен руж“. Влезницата чини 100 евра за едно шоу, па не е баш за сечиј џеб, но доколку сте во можност, вреди да се посети. Мора да пробате: Кроасан, макарон (со малини!), крем бруле, киш (солена торта), патка во сос од портокал (нагласувајте дека сакате добро зготвено месо), палачинка, арапски фалафел ако одите накај Плас де Вож, топло чоколадо од Анжелина во близина на Лувр (осум евра). ■

ДОЈДЕ ПРОЛЕТТА

САНДАЛИ НА ВРЗУВАЊЕ, САНДАЛИ НА ПЛАТФОРМА, „ОКСФОРДКИ

Што ќе облечете за пролетните, а наскоро и за летните денови?

Од чевли и сандали со високи ѓонови, до многубројни врвци, шноли за закопчување, декорации, елегантни или помалку елегантни изданија се нудат во продавниците за чевли за оваа сезона. Има за секого по нешто.

ГЛАДИЈАТОРКИ

Неколку години по ред не се новост гладијаторките или римјанките, но секоја година се појавуваат нивни нови варијанти. Оваа година во мода се повеќе испреплетени и интересни детали, дебели ѓонови.

ПРОЛЕТНИ ЧЕВЛИ

Од балетанки, „оксфордски“, еспадрили и други варијации оваа година изборот на ниски или лежерни чевли е навистина голем. Како што се чини, балетанките не исчезнаа, но малку се во сенка во однос на другите чевли или, пак, добија додатоци како што се врвци или закопчување околу глуждот, кои потсетуваат на чевлите на самовилите. Апсолутен хит сезонава се „оксфордските“ во шпиз кај прстите, а веднаш зад нив се еспадрилите и мокасините. За кој било модел да се решите, нема да згрешите.

ДЕКОРИРАНИ САНДАЛИ

Тие што сакаат шаренило, светки, необични материјали, реси и други декорации, сигурно ќе најдат чифт сандали за себе.

САНДАЛИ НА ВРЗУВАЊЕ ИЛИ СО ЗАКОПЧУВАЊЕ

Сандалите со отворени или затворени прсти на врзување или закопчување се уште еден хит сезонава. Со „оксфордските“ тие, едноставно, се задолжителни оваа пролет. Ги има во елегантни и во лежерни варијанти

САНДАЛИ СО ВИСОКИ ЃОНОВИ

Овие сандали некои ќе ги сакаат и обожаваат, некои нема ни да ги погледнат, иако се во тренд. Но, ако се вратите 20 години наназад, ќе се сетиме дека и тогаш се носеа сандали со висок ѓон или платформа.

Целосно име:
Елизабет Чејс Олсен

Родена на:
16 август 1989 година
Лос Анџелес, Калифорнија

Професија:
актерка

Статус:
Немажена

ЕЛИЗАБЕТ
ОЛСЕН

Олсен е родена и израсната во Лос Анџелес, Калифорнија, како ќерка на Џарнет, поранешна балерина, и Дејвид Олсен, инвеститор во недвижен имот и хипотекарен банкар. Таа е помлада сестра на близначките Мери Кејт и Ешли Олсен, кои станале познати како телевизиски и филмски ѕвезди во раните години. Таа има постар брат, Трент Олсен, како и помлад полубрат и помлада полусестра. Во 1996 година, родителите на Олсен се развеле. Нејзиниот татко има норвешко потекло, додека, пак, нејзината мајка има англиско потекло.

Во детството, Олсен посетувала часови по балет и по пеење. Таа почнала да глуми на многу млада возраст и имала кратки појавувања во филмовите на нејзините сестри. Таа се школувала во училиштето „Кемпбел хол“ во Северен Холивуд, Калифорнија. По матурирањето се запишала на Факултетот за уметности при Њујоршкиот универзитет. Во 2009 година, Олсен поминала еден семестар студирајќи во Москва, Русија во школата при Московскиот уметнички театар

Таа е позната по улогите во филмовите: „Одмаздици: Ерата на Улtron“, „Годзила“, „Тивка кука“, „Слободни уметности“ и „Марта Марси Меј Марлин“, за кој добила номинации за голем број награди и „Капетан Америка: Граѓанска војна“. Таа е помлада сестра на глумиците и модни дизајнерки Мери-Кејт и Ешли Олсен. ■

Преод | Ана Цвешаноска

LED BAY LIGHT - LOTUS
Full Range Industrial Lighting Solutions
Power: 40W - 230W

info@lps.mk | www.lps.mk
+389 2 313 11 13

Quehenberger | Drexelmaier | Alkaloid
Granit | KAM | Tinex | Blizoo

СПЕЦИЈАЛИСТИЧКА ДИЈАГНОСТИЧКА ЛАБОРАТОРИЈА
Совршенството ни е во крвта

- БОЛКИ ВО СТОМАКОТ • ПОДУЕНОСТ • ЗАПЕК • ПРОЛИВИ
- ГЛАВОБОЛКИ, МИГРЕНА • БОЛКИ ВО ЗГЛОБОВИ
- КОЖНИ ПРОМЕНИ • ХРОНИЧНА ПРЕКУМЕРНА ТЕЖИНА

ДАЛИ ПРИЧИНАТА ЗА ВАШИОТ ПРОБЛЕМ Е **ИНТОЛЕРАНЦИЈА НА ХРАНА?**
Понекогаш, одредени лица имаат невообичаена реакција кон одредена храна или состојка од храна!

- ✓ **ТЕСТ СО КОЈ СЕ ОДРЕДУВА МОЖНА ИНТОЛЕРАНЦИЈА НА ПРЕКУ 90 ВИДОВИ ХРАНА ИЛИ СОСТОЈКИ ОД ХРАНА ОДЕДНАШ!**
- ✓ **ЦЕЛОСНО ИСЧЕЗНУВАЊЕ НА СИМПТОМИТЕ И ПОДОБРУВАЊЕ НА ЗДРАВСТВЕНАТА СОСТОЈБА ПО ДИЕТА БАЗИРАНА НА РЕЗУЛТАТ ОД ТЕСТ ЗА ИНТОЛЕРАНЦИЈА.**

Локација 1 - Комплекс Македонија (спроти Алумина)
Бул. 8 Септември бр.2, Лок. 1, 1000 Скопје
тел: 02/3179 001, 075 211 406; факс: 02/3177 130; e-mail: lab@savicenab.com.mk

Локација 2 - нас. Аеродром
Бул. Јане Сандански бр.7, Лок. 4, 1000 Скопје
тел: 02/24 77 345; факс: 02/24 77 347; e-mail: lab2@savicenab.com.mk

КАКО ДА СЕ ДОБИЕ МНОГУ ПРОСТОР ВО МАЛКУ КВАДРАТИ

Да се уреди мал стан, а притоа да биде функционален, е вистински предизвик. Секој квадратен милиметар треба да биде испланиран и употребен така што ќе придонесе просторот да биде пријатен за престој, но и ќе го олесни животот во кибритче. Ви нудиме неколку големи совети за мали станови.

Многу светлина

Освен големи прозорци, пожелно е да имате и доволно високи ламби кои ќе ја насочуваат светлината нагоре. Не заборавајте ги аглиите. Ако се темни, животниот простор ќе изгледа помал.

Мебел со повеќе намени

Купувајте мултифункционален мебел, односно едно парче мебел да има повеќе намени. На пример, клуб-масичката да има фиоки, гарнитурата да може да се спушта и слично. Освен тоа би било добро ако мебелот е вградлив. Било да се работи за шкаф или за полици, ако сте во можност, вметнете ги во некој дел од домот (под скалите, над елементите). Така ќе заштедите простор на подот, а ќе добиете скапоцено место за криење на предметите.

Едноставни бои

Користете едноставни бои. Шаренилото само ќе го смали и онака малиот простор. Одбирајте неутрални бои на кои можете да додадете детали во поживи бои за да го разиграте просторот.

Геометрија и интересни мотиви

Поиграјте си со текстурите. Разиграјте го просторот со интересни мотиви. На пример, дијагонална дизајн на тепихот е добра идеја.

Чуда со огледала

Огледалата прават чуда во мал простор. Поставете ги така што ќе рефлектираат нешто што е вредно да се гледа, а притоа вашиот животен простор ќе изгледа многу поголем. ■

СОСТОЈКИ И ВИДОВИ ХРАНА ШТО СЕ ОПАСНИ ЗА МАЧКИТЕ

Секој што има мачка во домот може да ви каже дека мачките повеќе ги сакаат оброците на луѓето, отколку тие што се специјално наменети за нив. Постојат одредени состојки и видови храна што се штетни за организмот на мачките, а секојдневно се на трпезата на човекот

СУВО ГРОЗЈЕ

Иако сувото грозје е вкусна и здрава ужина за човекот, тоа може да биде отровно за мачките. Неколку плодови може да предизвикаат оштетувања или откажување на бубрезите. Треба да внимавате доколку вашата мачка изеде грозје или суво грозје, доколку тоа се случи набљудувајте ја за знаци на затруеност. Знаци што обично се јавуваат во рамките на 24 часа се дијареја, губење апетит, летаргија, слабост, болки во стомакот и намалено мокрење.

КРОМИД

Храната што содржи кромид не е добра за вашата мачка. Тој содржи материи што може да предизвикаат сериозни проблеми со крвта на мачката, вклучително и анемија.

СУРОВИ ЈАЈЦА

Никој не треба да консумира живи јајца, доколку не е сигурен дека немаат бактерии, а, исто така, и вашата мачка. Салмонелата или ешерихија коли се сериозна закана и може да предизвикаат проблеми и кај вашето милениче.

КОСКИ

Коските се едни од најопасните на оваа листа. Иако не се токсични на кој било начин, варените коски полесно се распаѓаат и фрагментите може да предизвикаат внатрешни рани или опструкција на дигестивните органи. И суровите коски може да бидат опасни, можеби не колку готвените, но можно е задушување. Избегнувајте пилешки коски. Покрај овие проблеми, коските на кои има маст може да предизвикаат дигестивни проблеми како дијареја и повраќање.

МЛЕКО

Организмот на возрасните мачки не ја обработува лактозата што ја има во млекото. Неможноста да се обработи лактозата може да предизвика дијареја, а тоа води до дехидратација доколку не се побара помош од ветеринар навреме. Избегнувајте ги млечните производи кои содржат лактоза.

КОФЕИН

Пијалаци и храна што содржат кофеин можат да бидат опасни за вашето маче. Кофеинот работи како диуретик, кој предизвикува дехидрација. Исто така, ги стимулира срцето и нервниот систем. Чоколадата е особено лоша бидејќи содржи и кофеин и теобромин, хемикалија што може да ја убие вашата мачка.

ХОРТЕНЗИЈА

Хортензијата е грмушка што потекнува од Јапонија. Има дрвенести стебленца на кои растат назабени овални листови и големи топчести цветови. Цветовите може да бидат бели, розови, во сите нијанси на црвена боја и сини ако се залева со вода во која има додадено специјална течност на база на алуминиумсулфат (се набавува во специјализирани продавници). Цвета од јуни до есен.

Посадете ја во поголема саксија или во градината бидејќи може да порасне во голема, разгранета грмушка. Успева секаде, но веројатно е подобро да ја насадите во полусенка бидејќи на сонце ќе ѝ треба многу вода. Залевајте ја редовно, во лето секојдневно, а во зима еднаш седмично и внимавајте да не остане вода во подлошката.

Во текот на растење (од кога ќе почнат да растат нови листови) потребно е да ја прихранувате двапати месечно, а се препорачува губривото да биде со што помалку вар.

Откако ќе прецвета треба да се одрежат цветовите и растението да се поткастри. Се закоренува едноставно, со исечени гранчиња од врвот или со делови од стеблото по кастрење. Земете дел од стеблото долг околу 10 сантиметри, со два чифта листови и и со изросток, отстранете го долниот чифт листови и забодете го гранчето во смеса од песок и од тресет (ако немате тресет може и само песок) така што листовите да бидат допрени до земјата. Чувајте го на топло и редовно залевајте го.

Во областите со блага клима хортензијата може без проблем да презими на отворено. ■

ФРАНЦУЗИТЕ ЈА ЗАЦВРСТИЈА
ПОЗИЦИЈАТА ВО КЛАСАТА НА
УРБАНИ ТЕРЕНЦИ

АВТОМОБИЛИЗАМ

„РЕНО“ ВО КИНА ГО ПРЕТСТАВИ НОВИОТ МОДЕЛ „КОЛЕОС“

По најавите од минатиот месец и по првите неофицијални фотографии, француската компанија за производство на автомобили „Рено“ официјално го претстави новиот урбан теренец „колеос“ на Саемот за автомобили во Пекинг

Подготви
Бојан Момировски

Со „колеос“, „Рено“ планира дополнително да ја зацврсти позицијата на пазарот во Д-сегментот, во кој неговиот претходник немаше голем успех. Втората генерација модели „колеос“ ја потврдува новата дизајнерска линија на Французите, кои преку четвртата генерација модели „меган“ и луксузната лимузина „талисман“ креираше одлична серија автомобили.

Откако доживеа вистинско фијаско со претходникот, од кој за цели осум години се продадоа само околу 100.000 примероци, инженерите во „Рено“ веруваат дека со неколкуте важни измени новиот модел „колеос“ далеку ќе ја надмине бројката на својот постар брат.

Овој урбан теренец сега е за 15 сантиметри подолг автомобил со речиси исто растојание меѓу оските, но со далеку попространа внатрешност за која од „Рено“ не штедеа пофални зборови дека е најголема во својата класа. Тоа е голем плус за комфорот на патниците, кои, исто така, ќе уживаат и во богатата опрема вклучувајќи го тука и новиот мултимедијален систем и премиум озвучувањето од реномираниот производител „босе“. Бројните електронски уреди ќе се грижат за нивната безбедност, а исто така активно ќе бидат вклучени кога „колеос“ ќе се користи за теренско возење. Целата платформа ја наследи од моделот „нисан икс-траил“, за кој со години наназад може да се каже дека е лидер на пазарот.

Втората генерација модели „колеос“ ќе се продава во повеќе од 80 земји во светот, а разликата од меганот и од талисманот е во неговиот мускулест надворешен изглед поради неговата примарна функција.

Во зависност од побарувачката, на пазарот ќе се нудат по два бензиски и дизел агрегати со сила од 130 и од 175 коњски сили. Силата ќе се пренесува преку шестстепен мануелен менувач или икс-троник автоматска трансмисија на двете оски подеднакво.

Првите модели од фабриката од Јужна Кореја која е предвидена да ја снабдува Европа, ќе излезат од производствените ленти на почетокот на следната година. ■

АКАДЕМИЈАТА СЕ ГРИЖИ ЗА СПОРТСКИОТ И ЗА АКАДЕМСКИОТ РАЗВОЈ НА МЛАДИТЕ СПОРТИСТИ

Освен зголемувањето на индивидуалниот капацитет, од овој проект голема придобивка ќе имаат и националните репрезентации. Поголем напредок ќе се почувствува во екипните спортови бидејќи верувам дека од една генерација во соодветните репрезентации како што се U16 или U18 ќе се добиваат повеќе репрезентативци, кои покрај тоа што се заедно на училишните тренинзи, тие по цел ден функционираат заедно и на другите предмети па и приватно, вели Јовановски во интервју за „Република“

Разговараше | **Бојан Момировски**
Фотио | **Дејан Сџанчевски**

Поранешниот репрезентативец на Македонија и еден од столбовите на првата генерација кошаркари кои за првпат ја однесоа нашата држава на Европско првенство, Дејан Јовановски, од пред извесно време, е во нова улога. Тој е директор на проектот Спортска академија, кој веќе четири години со огромен успех работи во Република Македонија и кој оваа година по петти пат ќе запише нови ученици во прва година.

Во разговорот се гледа големиот ентузијазам кај вас кој ве красеше и додека бевте еден од столбовите на репрезентацијата на Македонија. Од каде тој елан и од каде ја црпите инспирацијата да им го пренесете на помладите генерации сето она што сте го постигнале на теренот во оваа нова улога што ја имате?

ЈОВАНОВСКИ: Потекнувам од спортско семејство. Мојот татко Ванчо Јовановски беше истакнат ракометар, а подоцна и спортски

работник. Од многу мали нозе го засакав спортот и поради моите предиспозиции беше природно да се занимавам со кошарката. Мислам дека доста постигнав во кариерата и имав можност да играм во повеќе држави. Освен професионализмот што го стекнав таму, видов дека многу се работи и со младите категории. Ја сакам нашата држава и отсекогаш сум се стремел сето мое знаење околу спортот да им го пренесам на идните генерации спортисти. Новата улога на спортски директор на Спортската академија ја прифатив со огромно задоволство бидејќи искрено, најдобро се снаоѓам во нешто што е поврзано со спорт. Затоа и воопшто не се штедам и сакам Република Македонија да биде држава која ќе може да се носи со далеку поразвиените држави кога се работи за спортот.

Државниот проект Спортска академија функционира веќе четири години. Според имињата на предавачите, менторите и професорите, се чини дека се работи за многу сериозна институција. Кои

се основите за функционирање на новото средно училиште?

ЈОВАНОВСКИ: Сами го откријте одговорот на прашањето. Спортската академија, во основа, е државно средно училиште со гимназиско образование, кое работи под капата на Министерството за образование на Република Македонија со седиште во Скопје и кое има дисперзирани паралелки во девет градови ширум нашата држава. Освен приоритетот што им се дава на талентираниите спортисти, во ова училиште се учат и многу општообразовни предмети, но и стручни предмети кои се тесно поврзани со спортот, како што се психомоторика, биомеханика, теорија на избраниот спорт, педагогија, психологија. По завршување на ова средно образование, секој ученик може да се запише на кој било факултет. Оттука и предноста на талентираниите спортисти да се запишат кај нас, и покрај засилените тренинзи што ќе ги имаат овде во еден од спортовите што ќе го одберат, можат да продолжат со образованието и да станат академски граѓани.

Кои спортови се застапени во Спортската академија и кои се условите за упис на нови ученици?

ЈОВАНОВСКИ: Покрај редовните услови за упис што ги предвидува Министерството за образование, секој потенцијален нов ученик веќе мора да има одбрано еден од четирите спортови, фудбал, кошарка, ракомет и тенис и да е активен спортист во некои клубови ширум нашата држава или да е активен во некои спортски секции во основните училишта. За упис во нашето училиште активно се вклучени и националните спортски федерации од овие четири спортови кои вршат и тестирање или поставуваат спортски норми кои мора секој кандидат да ги исполни, по кои добива потврда за успешно тестирање. Уште од прва година секој ученик веќе е насочен и навлезен во спортот што веќе активно го тренира. Секое дете што ќе се запише кај нас, по завршувањето на четиригодишното школување ќе полага државна или училишна матура по кое стекнува право за аплицирање на сите факултети со акцент на Факултетот за физичка култура. Целта на Спортската академија е да се поддржи спортскиот и академскиот развој на спортистите како што е случај со развиените земји секаде во светот.

Кои се предностите што може да ги добие еден активен млад спортист со упис во Спортската академија?

ЈОВАНОВСКИ: Како што стојат сега работите, во повеќето професионални клубови во нашата држава многу малку внимание им се посветува на спортистите во младинските категории. Секако, тука не сакам да спомнам тимови од овие четири спортови кои во сениорските конкуренции имаат завидни резултати на меѓународна сцена и преку младинските категории ги црпат идните сениори, па и репрезентативци

на Република Македонија. Во најдобар случај, еден млад спортист има околу 100 до 150 тренинзи во текот на годината. Со запишувањето во Спортската академија, тој број ќе биде удвоен или во добар дел, неколкупати поголем. Програмата во нашето училиште предвидува секој ученик по два часа секој ден да има задолжителни тренинзи во спортот што ќе го одбере уште од првиот ден откако ќе се запише. Освен зголемувањето на индивидуалниот капацитет, од овој проект голема придобивка ќе имаат и националните репрезентации. Поголем напредок ќе се почувствува во екипните спортови бидејќи верувам дека од една генерација во соодветните репрезентации како што се U16 или U18 ќе се добиваат повеќе репрезентативци, кои покрај тоа што се заедно на училишните тренинзи, тие по цел ден функционираат заедно и на другите предмети па и приватно.

Како се замислени тренинзите и кој сè е вклучен во нив?

ЈОВАНОВСКИ: Освен редовните професори кои се вработени во нашето училиште, со огромна помош од четирите федерации на тренинзите доаѓаат и тренери кои најчесто се и селектори на младинските репрезентации. Условите за тренинг ги овозможуваат самите федерации преку нивните инфраструктури и стручни лица. Обезбедуваат реквизити, терени, тренери. Фудбалските тренинзи се вршат на терените изградени од страна на ФФМ со поддршка на ФИФА и на УЕФА. Ракометните и кошаркарските тренинзи се вршат во објекти изградени од Агенцијата за млади и спорт и од владата на Република Македонија, додека тениските тренинзи се на терените на тениските центри на Југ, на ИТЦ и во Аеродром. За дисперзираниите паралелки во деветте градови објектите за тренинг ги обезбеду-

ваат општините. Покрај целосната поддршка што ја добиваме од овие институции, обезбедени се и редовни гости на тренинзите, а за еден млад спортист имињата како Лино Червар, Индира Кастратовиќ, Гино Стрезовски, Емил Рајковиќ, Марин Докузовски, Тодор Гечевски, Душко Боцевски, Мирослав Наумовски, Игор Ангеловски многу значат. Покрај нив, како редовни ментори или налик класни раководители се спомнуваат Ванчо Димовски, Милева Велкова и многу други.

Дали се предвидени некакви меѓународни учества на турнири и како може еден ученик од основното образование да се информира за Спортската академија?

ЈОВАНОВСКИ: Во текот на летото, но и преку целата година, паралелките или селекциите од Спортската академија се редовни учесници на спортски манифестации, на турнири или на некакви шампионати не против други училишта, туку директно со младинските категории на професионалните клубови. Тоа е огромна предност бидејќи еден млад спортист и наш ученик покрај играњето и настапувањето во својот клуб, секако, ќе може да има и дополнителни натпревари во соодветниот спорт. Кога сме веќе за информациите што ќе сакаат да ги најдат младите и талентирани спортисти, од поново време работи и нашиот сајт <http://sportskaakademija.edu.mk>, преку кој може да се дознае сè за нашите активности, услови за упис, за наставниот план и за наставната програма. Секако може и лично да се информираат за сè што е поврзано со Спортската академија и да дојдат во нашето училиште кое е сместено во просториите на средното училиште „Методија Митевски – Брицо“, каде што јас и секој од нашиот стручен кадар им стоиме на располагање. ■

■ 6 мај 1991 година

Во Сплит е убиен Сашко Гешовски, првата македонска жртва во конфликтот во поранешна СФРЈ. Тој ден на протести излегле околу 30.000 демонстранти, а Гешовски бил на должност стражар во командата на воено-поморската област во Сплит.

■ 8 мај 1886 година

Фармацевтот Џон Стит Пембертон го изумил газираниот пијалак „кока-кола“. На почетокот, кога била измислена во 19 век, била наменета за лек, но ја откупил еден бизнисмен по име Аса Григс Кендлер, кој со помош на маркетиншки тактики во текот на 20 век ја донел до денешната доминација на светскиот пазар на безалкохолни пијалаци. Во 2009 година „кока-колата“ произведена во Македонија е прогласена за најдобра „кока-кола“ во целиот свет.

■ 9 мај 1947 година

Во Скопје во Македонскиот народен театар е прикажана првата оперска претстава на македонски јазик „Кавалерија рустикана“ (или „Селска чест“ како што е запишано на првиот плакат) од италијанскиот композитор Пјетро Маскани.

■ 10 мај 1989 година

Алпинистите Димитар Илиевски - Мурато (35) од Битола, Виктор Грошељ (36) од Љубљана и Стипе Божиќ (37) од Сплит го освоија највисокиот врв на светот, Монт Еверест. Притоа загина Димитар Илиевски.

АВТОР: SAGIT- TARIUS	ДОКТОР ЗА БО- ЛЕСТИ НА УВО, НОС И ГРЛО	СЛИКАРОТ МАЗЕВ	ЕЛОВО ДРВО	КАИШ, КОЛАН (МН.)	НАША ПО- РАНЕШНА ТАНЧАР- СКА ГРУПА	НОВОГРЧ- КИ ИЗГО- ВОРА НА БУКВАТА ТЕТА	ПРЕФИКС: ИСТ, ЕД- НАХОВ, СЛИЧЕН	ГРАД ВО РУСИЈА	СЛЕДБЕ- НИК НА УЧЕЊЕТО НА АРИЈ
ИЗВРШЕН ОРГАН НА НЕКОЈА ОРГАНИ- ЗАЦИЈА									
ТВ АПАРАТ									
МОТОРИ СО ВНАТ- РЕШНО СОГО- РУВАЊЕ									
ГРАД ВО ИТАЛИЈА							ОТО ЈАНГ НАВОД ОД НЕКОЈ ЗАКОН (МН.)		
АТЛЕТИ- ЧАРКАТА ПРИВА- ЛОВА						ПЕЈАЧКА- ТА РУПЕЛ ЛИК ОД ДЕЛО НА Н. АНДРИК			
НЕУТРОН		ЦИРИЛ ИНГОЛИЧ ГУШТЕР КОЈ МЕНУ- ВА БОМ			АРТИСТОТ ДЕЛОН СМОЛА СЛИЧНА НА АМБРА				
СТАРА МЕРКА ЗА ТЕЖИНА				ТВ ВОДИ- ТЕЛКАТА ВЕЛКОВ СРАМУ- ВАЊЕ					
ЕДНА МУ- ЗИЧКА НОТА			ПРЕДЕЛ ВО СРЕМЈА ГРАДИТЕЛ НА ТРОЈАН- СКИОТ КОЊ				ЈАГЛЕРОД СКИ СКО- КАЧОТ КАСАМ		
ВИД ПЛАТНО (АСЕ)									ИНДИСКИ ЕП
НАДОМЕС- ТУВАЧ НА ШТЕТА, ПОПРАВЧ									
Д						ШТАБЕНА ОВЧА КОЖА БРОЈКА- ТА 100			
ДВОУМНЕ				КОЊСКА СИЛА ВИД РЕЧ- НА РИБА (МН.)			ИЛИЈА МИЛЧИН ОРГАНИ ЗА ВИД		
НАПОЛЕ- ОНОВ ВОЈ- СКОВОДАЧ МИШЕЛ			СРПСКО МАШКО ИМЕ СИНОТ НА ЛЕДОНА						
ГРЕГОР ОСТЕРЦ									
Т					БЕЗНА- ДЕЖНОСТ ПРАШАЛНА ЗАМЕНКА				
ОСВЕЖИ- ТЕЛЕН ПИЈАЛАК ЛИТАР		НАЧИН НА ВОДЕЊЕ БОРБА РЕКА ВО ИТАЛИЈА							
СЕЛСКА ОБУВКА							ИНДИУМ ТЕМПЕ- РАТУРА		
УИНОВ- СКИ ВОДАЧ НА ФИЛИ- СТЕЦИТЕ									АВСТРИЈА

РЕШЕНИЕ: ОПЕРАТИВА, ТЕЛЕВИЗОР, ОТО МОТОРИ, РАВЕНА, ОД ИРНИНА, АНБА, Н. ПИ, АПЕН, ОКА, СЕНЖЕ, РА, СТИП, П, АМЕРИКАН, РЕПАРАТОР, ДИЛЕМА, ИРА, НЕЛ, КО, ИМ, ГО, ОСТОЈА, ТОНИК, ОКА, И, ТАКТИКА, ОПИНОК, ИН, ПОЛИГАТ, А

facebook

Болиш како последна тегла ајвар.

Ми се допаѓа • Коментирај • Сподели •

Не знам за љубовта ама ако ти излезе бубулица само време може да ја излечи.

Ми се допаѓа • Коментирај • Сподели •

Паметниов телефон ми праќа абер дека му снемувало мемориски простор. Па ако си толку паметен снајди се бе глуп!

Мозокот: Се осекам како да имам дваесет години. Кичмата: Мисли си!

Од готвење најомилен дел ми е кога ќе ми речат готово е дојди да јадеш.

Ми се допаѓа • Коментирај • Сподели •

На 9 луѓе им се допаѓа ова.

Напиши коментар ...

- Обвинет сте, затоа што сте го фрлиле комшијата низ прозор!
- Не сум фрлил јас судија никаков комшија, јас го фрлив само шифонџерот пошто многу ми крцкаше таа вечер и не можев да спијам!

- Што може да купи Македонец на авто саем?
- Сендвич со плескавица.

- Колку кошта папагалов?
- 9000,00 ден.
- Ништо, дајте ми голуб и фломастери!

ТРИАГОЛНИЦИ СО ПЕЧУРКИ И ТИКВИЧКА

СОСТОЈКИ:

- Едно пакување посни кори
- 1 кесичка сув квасец
- шампињони
- кромид
- лук
- тиквичка
- 50 мл посна павлака за готвење
- сушен вргањ

ПОДГОТОВКА:

- Во чаша со вода растворете го квасецот.
- Во сад ставете ги исечканите шампињони, додајте ги исечканите кромид и лук. Изрендајте ги тиквичките и додајте ги во тавата со зеленчук. Додајте го и вргањот. Количините се според желбите и потребите.
- Корите сечете ги во должина со дебелина од околу 7 сантиметри и премачкајте ги со растворениот квасец. Полнете ги со фил и завиткајте ги.
- Премачкајте ги со квасецот.
- Печете ги 10- 15 минути во загреана рерна на 200 степени.
- Видот на печурките може да го менувате по потреба, да додадете буковка, свеж вргањ, или шитак по желба.

ГастроГард

ИЗГАСНЕТЕ ГО ПОЖАРОТ ВО ВАШИОТ СТОМАК!

- НЕУТРАЛИЗАЦИЈА НА ЖЕЛУДОЧНА КИСЕЛИНА
- БРЗО ДЕЈСТВО
- БЕЗБЕДЕН ЗА ТРУДНИЦИ
- ПРИЈАТЕН ВКУС НА МЕНТОЛ
- БЕЗ ШЕЌЕР

БРЗО

БЕЗБЕДНО

АЛКАЛОИД
СКОПЈЕ
Здравјето пред сè
www.alkaloid.com.mk

Пред употреба внимателно да се прочита упатството. За индикациите, ризикот од употребата и за несаканите дејства на лекот консултирајте се со Вашиот лекар или со фармацевт.

ВИСТИНСКИ ПОТЕГ
ЗА ЛУБИТЕЛИТЕ НА #ВИСТИНСКОТЕМНО